

NARODNI LIST

»haja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — se pošiljate (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati v naslov: »Narodni List« v Celju. — Reklamacije so prostne. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 8.

»Narodni List« stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: »Narodni List« v Celju.

Ali ste že poravnali zaostalo naročnino?

Kakor smo že omenili, ustavili smo »Narodni List« vsem tistim naročnikom, kateri dolgujejo na naročnini za več let nazaj. — Današnji številki pa prilagamo vsem tistim naročnikom, kateri dolgujejo na naročnini za tekoče leto, poštne položnice in uljudno prosimo, naj iste cenj. naročniki takoj porabijo v poravnanje zaostale naročnine. Obenem je napisano na ovojnicah — deloma danes, deloma pa je bilo že zadnjič — do kedar ima kateri naročnik plačano naročnino in menimo, da nas razumejo, ali bodo razumeli vsi cenj. naročniki. — Obenem pa prosimo cenj. naročnike, da nam pridobijo novih naročnikov, novih prijateljev! Prosim pa tudi cenj. naročnike, naj navedejo pri vplačevanju naročnine številko, katero ima vsak naročnik na ovojnicah. — S tem se nam veliko olajša pri poslovanju.

Upravištvo »Narodnega Lista«.

Cenjenim naročnikom! Dan za dnem nam dohaja mnogo vprašanj, pa brez znamke za odgovor — in na katere bi naj odgovarjali na naše stroške. Naznanjamo, da se v prihodnje ne bomo več ozirali na vprašanja brez dopolne znamke za odgovor. Zategadelj, kdor želi imeti kako pojasnilo od upravištva, naj priloži znamko za odgovor.

Upravištvo »Narodnega Lista«.

Volilci narodne stranke o obstrukciji v štaj. dežel. zboru. Nedeljski shodi.

Središče.

Poročilo dežel. poslanca dr. Kukovca o obstrukciji in zanimiva resolucija.

Na mnogobrojno obisknem shodu pri Zidariču v Središču je 25. t. m. poročal dežel. poslan. dr. Kukovec o obstrukciji v štajerskem dežel. zboru. Veliko pozornost je vzbudilo odkritje, da so klerikalci baje sklenili obstrukcijo za štajerski deželni zbor sploh že lani, predno je še bil deželni zbor sklican in da so le iskali prilike, da bi z obstrukcijo začeli. Kot pravi vzrok obstrukcije smatra dr. Kukovec, da hočejo slovenski klerikalni poslanci dokazati pred

ljudstvom korajžo. Ali pa narod te korajže ne bode drago plačeval, je drugo vprašanje. Seveda je namera nemških nacijskecev glede dežel. šolskega sveta nečuvna in je potreba ostrega odpora Slovencev zoper istega. Toda dr. Korošec je v »Vaterlandu« izjavil, da tozadevne obstrukcije ni smatrati kot slovensko, ampak kot »katoliško« in potem še le slovensko ali z drugimi besedami, klerikalno. Volilci so soglasno izrekli, da slovenski narod z ozirom na domnevno nevarnost za katoličanstvo ni voljan odobravati obstrukcije, za katero morajo baš ubogi Slovenci stroške plačati. Zakaj ne obstruirajo rajši nemški klerikalci, če je katoliška stvar v nevarnosti? Na vprašanje bivšega poslanca Kočevarja, kaj misli dr. Kukovec o **neutralnem delovnem programu**, se je izrekel, da bi sprejetje tega programa bil pesek v oči volilcev. S tem bi se na lep način obstrukcija končala, kajti ista je mogoča le pri proračunu. Slovenci bi pa ne dosegli ničesar. Vsled predloga občinskega svetovaleca Klemenčiča se je ob velikem navdušenju soglasno sprejela sledeča resolucija: »Na javnem shodu narodne stranke v Središču, dne 25. septembra 1910 zbrani zborovalci vzamemo poročilo dežel. poslanca dr. V. Kukovca o položaju v dežel. zboru štajerskem na znanje. Odobravamo odpor slovenskih poslancev zoper nameravano zopetno oškodovanje Slovencev s sklepi dežel. zboru. Obžalujemo in ostro obsojamo pa izrabljanje žalostnega položaja štajerskih Slovencev in boja istih za svoje pravice v strankarske namene klerikalne stranke. Z ogorčenjem jemljemo na znanje, da se tako dalekosežno politično bojno sredstvo kakor je obstrukcija zoper redno poslovanje zakonodajnih korporacij, uporablja v štajerskem dežel. zboru od malega števila po večini politično popolnoma neizkušenih ljudi brez soglasja z zaupniki ljudstva in ne da bi zaupniki narodne stranke, ki se edina odkrito bojuje za slovenski narodni program, prišli v položaj pri taktičnem postopanju glede načina boja zoper nakane nemško - nacijske večine soodločevati, kakor je sicer glede boja za pravice naroda pri vseh narodih v enakem položaju običajno. **Zato popolnoma soglašamo z vodstvom narodne stranke, ki popolnoma naravno odklanja vsako nadaljnjo soodgovornost za posledice taktičnega postopanja slovenskih klerikalnih poslancev v štajerskem dežel. zboru. Svojemu, skoro soglasno izvoljenemu poslancu dr. V. Kukovcu puščamo pa volilci trga Središče glede taktičnega postopanja v dežel. zboru po-**

polno svobodo, ker mu v vsakem oziru neomejeno zaupamo.

Kostrivnica.

Tu se je vršil dne 25. t. m. javni politični shod ob lepi udeležbi nad 100 kmetovalcev in delavcev. Shodu je predsedoval g. Gajšek. Urednik Spindler iz Celja je v daljšem govoru pojasnil položaj v drž. in dežel. zboru, razpravljal o finančnem načrtu vlade, o vzrokih slov. obstrukcije v dežel. zboru in njenem poteku do danes. Če se je že z obstrukcijo pričelo, se mora boj tudi častno izvojevati in bi bilo nedopustljivo, ko bi poslanci popustili samo pod pogojem, da Nemci umaknejo svoje načrte glede dežel. šolskega sveta in celjske okoliške občine, ampak zahteva naša narodna čast, da storijo le, če nemška večina tudi v dežel. proračunu pokaže, da hoče dozdejne krivice napram nam popraviti in odstraniti. Za status quo Slovencev v gospodarskem in kulturnem oziru slov. poslanci ne smejo popustiti. Najmanj pa se mora odobravati, da slovenski klerikalni poslanci skušajo zadevo obstrukcije speljati na popolnoma drugi tir, tako, da bi se imela smatrati ne za splošno narodno, ampak za specijelno zadevo klerikalne stranke. Da v tem položaju narodna stranka, ki je doslej lojalno podpirala obstrukcijo in le ostro gradila neodkrito in narodno nepošteno postopanje klerikalnih poslancev, odklanja za nadalje vsako so in si pridržuje popol. proste roke, je unevno. Govornik je še nadalje razpravljal o delovanju slovenskih poslancev v drž. in dežel. zboru, dalje o letošnjem ljudskem štetju, o kmet. samopomoči itd. Zborovalci so z zanimanjem sledili izvajanjem in jim pritrili posebej v zadevi obstrukcije v dežel. zboru.

Trbovlje.

Shod, ki se je vršil 25. t. m. ob 3. uri popold. pri Kukenbergu, je bil izvanredno živahen in zanimiv. Navzočih je bilo zlasti mnogo obrtnikov in zato ni čuda, da so prišla na dnevni red poleg političnih tudi obrtniška vprašanja. Na splošno željo je predsedoval rudniški uradnik Juro Naglav. K prvi točki dnevnega reda »obstrukcija v štajerskem dežel. zboru« je dal g. predsednik besedo uredniku Lešničarju. Ta je obširno in stvarno podal zgodovino klerikalnega obstruiranja v štajerskem dežel. zboru in izvajal iz nje nekatere sklepe. Že nedoslednost in površnost klerikalnega postopanja nas je morala napolniti z ne-

LISTEK.

Jubilej župana Travnja.

(Spisal Tilen Levec.)

Župan Ivan Traven je praznoval petindvajsetletnico svojega županovanja. Po vasi so stali mlaji, na cerkvenem stolpu je plapolala zastava, pred hišnimi vratmi pa se je šopiril mogočen slavalok z blestečim napisom. Tako je bila praznična vsa županova hiša.

V gostilniških prostorih se je trlo vse polno vaščanov, zakaj kdor je hotel, je pil danes zastoj, vse na račun presrečnega gospoda župana. Na vrtu so se stisnili k jedni mizi vaški ognjegasci, drugo so zasledili godci, ki so igrali s tako neusmiljeno trdovratnostjo, da je domači sultan prevrnil hišico nase, samo da bi ne slišal milodonečih glasov iz pokvarjenih piščal.

Tuintam je prišla med nje mati županja in jim prigovarjala, naj pijo, da bodo pomnili petindvajsetletni jubilej njenega moža. Zadovoljno in ponosno je sukala glavo, kadar so se oglašili živijo klici med napol pijano družbo, namignila sosedam pol očito, pol skrito, da je njena hiša najbogatejša v celi fari in je velela prinesiti še pijače. Potem pa se je stisnila v gorenjo sobo, kjer je bila za dolgo bogato obloženo mizo zbrana odlična družba.

Župan Ivan Traven je bil takrat mož šestdesetih let, dobro rejen in bahaški, kakor mnogi drugi župani po deželi. Ponos se mu je razodeval v vsaki potezi njegovega tolstega obličja in v vseh kretnjah. Njegov sicer vedno strog in čemeran obraz se je svetil danes kakor velika nedelja in sive globoko pod čelom skrite oči so se mu smejale v radosti in ponosu. Samozavestno se je gladil po prsih, kjer

je imel pripet zlat križec, odlikovanje za svoje petindvajsetletne zasluge in se prijateljsko sklanjal k glavarju, ki je danes z ljudomilo prijaznostjo, običajno vsem takim dostojanstvenikom, govoril celo z učiteljem in mu razkladal, da je tem večje vrednosti njegov trud za šolo, čim manjšo ima plačo.

Domači župnik se je zabaval z gospo županjo, tolsto in ponosno ženo, ki je bila danes vsa v svili. Županje ni ljubil nihče, radi njene trdosrčnosti in ošabnosti, samo župnik je bil njen prijatelj in je tudi vedel zakaj. Hinavsko se je sklanjal k nji, gladil njeno desetletnega paglavca po laseh in hvalil moža, da je županji igralo srce v razkošnem veselju. Na tihem je sklenila kupiti mu mašni plašč.

Poleg že omenjenih gostov je sedelo okoli mize nekaj odbornikov in kopica bogatejših sorodnikov, kajti na revnejše se ob takih prilikah vsled prevelikega dela pozabi. Pravzaprav se pa revnejših sorodnikov ne smatra za sorodnike.

Mnogo se je jedlo in mnogo pilo. Vino je poručilo obroke vseh in razvzljalo jezike.

Prišel je čas napitnic. Tedaj je vstal Jakob Slama, prvi občinski svetnik, in namignil, da hoče govoriti. Ni sicer ljubil župana in ni mu privoščil blestečega križca, ali ker ga je nameraval čez nekaj dni prositi na posodo, hotel se mu je danes prikupiti z napitnico.

Mir je zavladal med družbo.

Jakob Slama je vstal, zakašljal in začel: Častita družba, častiti prijatelj Traven! Ni mi neprijetna dolžnost, spregovoriti nekaj besed, ki mi silijo na jezik že cel čas.

Ko je bil tako srečno napravljen uvod, se je odkašljaj še enkrat in nadaljeval: Danes praznujemo petindvajsetletnico svojega županovanja, redek jubilej, katerega se veseli cela vas, cela občina. Zvesto si izpolnjeval ves ta čas težke županske dolžno-

sti, skrbel nesebično in človekoljubno za naš blagor. Po pravici si zaslužil križec, ki ti ga je danes pripel gospod glavar na prsa. Težko bi se dobil sposobnejši in pridnejši mož, ki bi bil bolj vreden županske časti, zato upamo in želimo, da nam boš županoval še dolgo vrsto let. Vesel tvojega jubileja in odlikovanja, kličem ti v imenu odbornikov in občine: Bog živi tebe in tvojo rodovino!

Zaorili so živijo-klici, da se je soba tresla in zažvenketali so kozarci. Odborniki so trkali z županom in mu kazali medenosladke obraze, ali na tihem so mu želeli vse slabo na tem in na onem svetu. Vedeli so predobro, zakaj je Ivan Traven najspodobnejši župan, zakaj županuje že petindvajset let in bo najbrže do svoje smrti. Cela vas je bila zadolžena pri njem, in nespametno bi bilo od dolžnikov, omajati svojemu upniku županski stolec.

Ko je ponehalo vpitje, je vstal župan in jel govoriti: Velecenjeni gostje! Veseli me presrečno, da mi izreka občina zaupanje in zahvalo, ter se raduje mojega jubileja in odlikovanja. Srečen sem in zadovoljen; ves čas svojega življenja ne pozabim tega dne, četudi čutim v globini svojega srca bridko žalost. Resnično, da mi zadostuje vaše odkritosrčno veselje in voščilo, vendar ne morem pozabiti, kako mi skušajo moji nasprotniki ograditi jubilej in oblatiti moje petindvajsetletno trudapolno županovanje.

Bog nebeški je priča, da sem deloval ves čas le v prid in blaginjo občine in da je bilo moje geslo vselej in povsod: bodi človekoljuben. In vendar govore meni sovražni ljudje, da nisem dovolj podpiral občinskih revežev, ničesar storil za narod, očita mi krutost z dolžniki, hinavščino, prevzetnost in slaba dejanja. Resnično, mož sem in prenesem veliko, ali to obrekovanje je prehudo in pretežno za moje čuteče srce. Vendar bi še vse to prebolel, kajti vsi ste prepričani, da ne kazi mojega županovanja

zaupanjem in odporom proti taki »obstrukciji«: Človeka je naravnost bolelo, ako je slišal klerikalne ignorante govoriti o geslu »proč od Grada«, o samoupravi, o spremembi sistema — a nikjer ni bilo niti zmožnosti niti resne volje, da bi se tem besedam podala tudi potrebna vsebina. Prehudo nas tlačila peza vsakdanjih skrbi, da bi se navduševali za prazne fraze! Vendar smo klerikalni boj podpirali, ker smo ga smatrali vendar za korak naprej v političnem razvoju ožje naše domovine. Prezrli smo klerikalno ignoriranje naše stranke, poslanca in listov — in doživeli sedaj, da klerikalci sedaj odkrito označujejo svoj boj v prvi vrsti za klerikalnega, potem še le zaradi lepšega tudi za narodnega! Kako bode končal ta boj, za katerega se ne more več zaradi označenih vzrokov zavzemati naš politični narod, izobraženci vseh stanov? Priprosti, politično nešolan naš človek pa o obstrukciji nič ne ve in če morda glasuje na klerikalnih shodih za »navduševalne« rezolucije, stori to zaradi strahu pred večnim pogubljenjem. Priprosti naš človek ve letos samo, da bode gladoval; meso je že luksuz za njega, ravno tako sočivje in bo tudi stradal kruha. Ako bi ta bil toliko šolan, da bi govoril tudi svojo besedo v politiki, bi Terglavi, Piški in Korošci že zdavnaj ne bili več mogoči kot poslanci ... Delavska poslanca Pišek in Korošec se mastita s svojimi dijeta in drugimi velikimi dohodki, njuni volilci pa zastoj čakajo na kak čin v njihov prid! Pišek se nima niti poguma pokazati gladnim svojim volilcem! Nedvomno je, da bomo pri nadaljevanju boja v Gradcu trpeli vsi. Velike in težke bodo naše žrtve, zato bode pa tudi težka pest, ki bo udarila klerikalne poslance, ako nas izdajo! — Kasneje je govornik odgovarjal na različna vprašanja navzočih obrtnikov. Iz vseh je donela želja po cenem kreditu za obrtnike, po višji strokovni nabozbi, po dobrem obrtniškem naraščanju. **Izrekla se je tudi zahteva, naj bi Trbovlje kmalu dobile obrtno nadaljevalno šolo.**

P. n. naročnikom!

Pozno sinoči je bil konfisciran »Narodni List« in sicer ob času, ko je bil že ves »Narodni List« na pošti. Ker smo včeraj priložili vsem dolžnikom poštne položnice in se bodo iste priložile tudi novi izdaji, zna se danes zgoditi kaka pomota, da bi se priložile mogoče kateremu, ki ima že naročnino plačano. Zategadelj prosimo cenjene naročnike, naj blagovoliijo oprostiti kako morebitno pomoto.

Upravništvo »Narodnega Lista«.

Občinske volitve na Teharjih.

Zaplenjeno!

Pa preidimo za danes k volitvam samim: Razni slovenski in tudi nemški časopisi so navajali razne vzroke, zakaj smo Slovenci v Teharjih propadli. Razlogi so bili zvečine osebnega značaja. Pridjati je treba zato še stvarne, objektivne razloge.

Štorovska tovarna je velikansko podjetje, ki šteje kot taka sama 91 volilcev 3. razreda, kateri morajo vsi na komando ravnateljstva izvršiti svojo volilno dolžnost za nemškutarje. Tako je 14. septembra t. l. že ob 7. uri zjutraj prikorakala iz Štor pod poveljstvom raznih agitatorjev cela kompanija 91 mož štorovskih volilcev skupno na volišče in oddala svo-

niti eden madež. Toda nasprotniki mi očitajo nekaj drugega. Vi ste poznali mojega brata, ki je imel še pred kratkim hišo in trgovino poleg moje hiše in trgovine. Dolgo let sva živela v miru in ni padla med nama ostra beseda, podpiral sem ga in mu pomagal, kjer sem mu mogel.

»Samemu sebi v škodo«, ga je prekinila županja. »Ne, ljuba žena«, je odvrnil govornik sladko, »človekoljubnost je zahtevala to. Ali glejte, mesto da bi mi bila on in žena njegova hvaležna in spoštovala mene in mojo rodovino, pomislite, razžalila je njegova žena mojo ljubo ženo.«

Županja je udarila v jok in si tiščala robec pred oči, župnik se je sklonil sočutno k nji in ji šepetal tolažilne besede na uho. Župan pa je nadaljeval:

»Ne jaz, ampak moja žena ni mogla tega preboleti. In ko sem videl, kako jo to peče, kako vidno hira za to žalitvijo, sem se moral odločiti, kajenovati brata in rodovino njegovo. Toda tudi v tem sem pokazal svoje človekoljubno srce, škodoval sem bratu, obenem koristil vaščanom. Jel sem namreč prodajati pod ceno, vaščani so kar drli k meni. Njegova prodajalna je bila prazna dan za dnevom in to ga je pripravilo na boben. In kakor ste slišali, si je končal prevčerašnjim življenjem.«

»Ker je bil brezbožnik«, je zagrmel župnik. — »Samo brezverec si konča življenje, ki je vendar v božjih rokah.«

»Prav pravite, gospod župnik. In sedaj trdijo nasprotniki, da sem jaz kriv njegove smrti.«

»To je podlo obrekovanje, saj mu niste dali revolverja v roke«, je zaklical glavar ogorčeno in ogorčeno so pogledali odborniki in sorodniki. Tudi učitelj je prenehal jesti in se zgrozil nad toliko hudobijo. Mati županja pa je plakala na glas in je dejala:

(Dalje sledi.)

je glasove, ki so bili merodajni za izid volitev tretjega razreda v celoti za nemškutarsko štorovsko stranko. Od štorov. tovarne in tamošnjega premogovnika ter tudi od samotne tovarne (nekoč last grofa Montecucolija, danes nekega dunajskega žida!) pa so odvisni še drugi volilci po vaseh Lipa, Pečovje, Kresnike Vrhe, Slance, Bukovžlak, kateri so morali, da ne zgubijo prislужkov pri tovarni, miloščin, daril, nerabnega v premogovniku pokvarjenega lesa za kurjavo, premoga, penzij itd., oddati svoje glasove za nemškutarsko štorovsko stranko in to volilci vseh treh razredov, kateri se živijo od voženj, ki jih jim dajejo omenjena podjetja.

Glavni vzrok pa, posebno pri volilcih drugega razreda, ki je bil doslej naš, v katerem je pa tokrat od 65 volilcev glasovalo za Slovence 22, za nemškutarje 33 volilcev, je to, da so skoro vsi posestniki volilci drugega razreda zadolženi pri celjski mestni šparkasi in vsled tega prisiljeni pri raznih volitvah potegniti na nemškutarsko štorovsko stran ter zatajiti svojo narodnost. V tem oziru so jasen pa žalosten dokaz vsakemu človeku pristopne javne zemljiške knjige kat. občine Teharje, Kresnike in Bukovžlak, ki tvorijo politično občino Teharje. Številke v teh knjigah govore gotovo resnico, ker so uradne in javne. Dotični lastniki zemljišč, obremenjenih pri nemški celjski šparkasi, so vsled slabih obresti za delj časa na dolgu, in se vsled tega niso upali voliti po svojem prepričanju, ampak so volili nemškutarske kandidate, ker so se sicer bali tožbe s strani nemške celjske šparkase. (Zato so bile posamezne glasovnice tajno šifrirane??) Hic Rhodus, hic salta, slovenski politiki in slovenski denarni zavodi v Celju. S prevzetjem zgoraj navedenih hipotek, ki so pri ogromni večini varne, potom odstopnih pisem pridobite, slovenski denarni zavodi, vsaj tiste dolžnike, ki niso nemškutarji in zmaga pri prihodnjih občinskih volitvah bo v drugem razredu, kakor do letos vedno, zopet zasigurana. Upajmo, da ta nasvet ne bo brezuspešen, kakor takrat, ko je ob priliki nekkih občinskih volitev dala neka volika drugega razreda volilno pooblastilo v nadi slovenski stranki, da bo dobila potom cesije na svoje posestvo od Južnoštajerske hranilnice posojilo, katero si je najela poprej pri celjski nemškutarski šparkasi; njena nada se ji ni izpolnila, dasi je hipoteka popolnoma varna; volilka je bila vsled tega od celjskih nemških agitatorjev prisiljena, izdati novo pooblastilo pred volilno okmisijo na dan volitve osebno preklicati.

Res pa je na drugi strani, da je imela nemškutarska štorovska stranka od Südmarke nad 1000 K na razpolago za pijačo na raznih shodih, dočim se je s slovenske strani še za agitacijo le malenkostno žrtvovala.

To je le nekaj izmed mnogih, deloma tudi že v vašem cenjenem časopisu omenjenih razlogov za slovenski poraz na Teharjih. Naj ne bo končno prikrito, da se je mnogo slovenskih ljudi odtegnilo vsakemu delu za volitve, ker je bila slovenska kandidatna lista skrajno nesrečno sestavljena.

Več volilcev.

Iz političnega sveta.

Štajerski deželni zbor. Za delazmožnost štajerskega deželnega zbora se vrše še vedno pogajanja. Naše stališče smo pojasnili v nedeljo na shodih. Čitajte tozadevna poročila!

Češki deželni zbor bo vsled sprave med Čehi in Nemci začel po dveh letih zopet redno delovati.

Beleške.

»Slovenskim fantom pri odhodu k vojakom«. Ta članek vrlega mladinskega organizatorja g. Oseta je na vseh straneh vzbudil zanimanje in pohvalo. Zaato ga priporočamo fantom v resen pomislek in v posnemo tam izrečenih naukov. Danes le še pripomnim, da se ima na drugi strani v 5. vrsti od zgoraj glasiti: »za katero si ne morete dobiti tam zadoščenja itd.« in ne: ne smete. G. Andrej Oset nas je tudi naprosil, naj objavimo, da se lahko fantje — vojaki s svojimi upravičenimi pritožbami glede vojaškega stanu obračajo — pa vedno z resničnimi podatki — na njega na naslov: Andrej Oset, oskrbnik, Tolsti vrh p. Guštanj — Koroško.

Dva sadna sejma v Gradcu se vršita to jesen in sicer za zgodnje sadje 6., 7. in 8. oktobra, za ozimno sadje 3., 4. in 5. novembra t. l. Oba bota v tržni dvorani v Keplerjevi ulici v Gradcu.

Na občnem zboru Zdrružne Zveze v Celju dne 22. sept. je bil izvoljen g. dr. Anton Božič za predsednika Zveze. Namesto iz načelstva izstopivših gg. dr. Georga, Goričana in dr. Vrečka so izvoljeni gg. Smertnik, Levak in Ulčakar. Ostali so dozdajni. Zdrružna Zveza bo delala vestno in vstrajno na izpopolnitvi zadrružništva.

Kolera. V naših avstrijskih kronovinah se izven Dunaja še ni pokazala kolera. Pač pa se jako širi na Ogrskem, in tudi na Hrvaškem se je pokazalo par slučajev. Vendar upajo, da se bo s strogimi odredbami kmalu udušila. Hudo še vedno divja kolera po Italiji in Rusiji ter Turčiji.

Premeščen je na lastno prošnjo profesor dr. Dolar iz celjske slovenske gimnazije v Maribor, na njegovo mesto pride profesor Beranič iz Maribora.

Kje je pri ljubljanskem »Slovincu« slovenska meja? »Slovenec« je priobčil pred nekaj dnevi

slededečico novico: »Prememba posesti ob slovenski meji. Od gospoda Ivana Kranjca v Št. Ilju pri Velenju je kupil gospod Ogrin veleposestvo vredno 80 tisoč kron in tako preprečil, da posest ni prišla v nemške roke. Gospod Ogrin, rojen Vrhničan, se je povrnil iz Brazilije, kjer si je pridobil precejšnje premoženje in ima zdaj tvornico za izdelovanje kože.« Čudno zares, kake pojme imajo pri »najbolji« informiranem slovenskem dnevniku o »slovenskih mejah« na Štajerskem! Zadržijo so prestavili našo lepo Vuzenico v »tujino«, sedaj so pa napravili že pri Št. Ilju blizu Velenja, torej v trdo slovenskem kraju, našo narodno mejo! Ali morda zato, da bi opravičili klerikalnega bogataša Kranjca, če bi svoje posestvo po vzgledu nekega tamošnjega duhovnika prodal Nemcem? To poročilo res ne dela časti »Slovincu« ni ne g. Kranjcu.

Iz deželnega šolskega sveta. Nadučitelju Francu Megliču na Vranskem se o priliki njegovega umirovljenja izreče za njegovo dolgoletno zvesto službovanje priznanje. Za nadučitelje so imenovani: šolski vodja na Plešivcu Henrik Bregant za Kebeji; učitelj pri Sv. Križu nad Mariborom Janez Robnik k Sv. Jurju na Pesnici; k Sv. Duhu v Haložah pride za nadučitelja F. Kožuh, učitelj na okoliški šoli v Konjicah. Za definitivnega učitelja, oziroma šolskega voditelja je imenovan na ljudski šoli pri Sv. Roku ob Sotli Josip Cenčič, učitelj pri Sv. Barbari v Haložah. Kot definitivne učiteljice so imenovane: na ljudski šoli v Zgornji Polskavi Marija Šveigler od Sv. Barbare pri Vurbergu, Marija Klančnik v Braslovčah in Ana Suhač na Polzeli. V stalni pokoj stopijo na lastno prošnjo: Martin Breznik, nadučitelj v Jarenini, učitelj Feliks Mahor in Jakob Gorjup, učitelj v Celju.

Statistika notarjev in notarskih kandidatov v področju višjega deželnega sodišča v Gradcu kaže sledeče število notarjev: notarska zbornica v Gradcu 51 notarjev, od katerih jih je 8 v Gradcu, notarska zbornica v Celju 23 notarjev (v Celju 2), notarska zbornica v Celovcu 30 notarjev (3 v mestu Celovcu), notarska zbornica v Ljubljani 34 notarjev (4 v mestu Ljubljani). Notarskih kandidatov je v teh notarskih zbornicah: v Gradcu 26 (v mestu 12), v Celju 18 (v mestu 4), v Celovcu 7 (v mestu 2), v Ljubljani 17 (v mestu 8).

Zadruga Rinka se bode tudi morala enkrat zdramiti k živahnemu delovanju. Z zgradbo ceste v Logarsko dolino stopi v ospredje nujnost hotela v Logarski dolini, kjer je za to že kupljeno posestvo. Zadruga Rinka naj širi navdušenje za zgradbo prepotrebne hotela, naj zbira deleže in si pripravi vse potrebne načrte, da se lahko začne pravočasno z zgradbo.

Naprodaj je v manjšem mestu na Spod. Štajerskem posestvo s hišo pod jako ugodnimi pogoji; hiša je sposobna za trgovino; išče se za to mesto spretnega trgovca, izhajal bo dobro. Natančnejše informacije daje g. I. Prekoršek, potov. učitelj v Celju.

Obroki za vplačilo neposrednih davkov v IV. četrtletju 1910. Tekom IV. četrtletja 1910 do tečejo neposredni davki na Štajerskem v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišnonajemninskega davka: 10. mesečni obrok dne 31. okt. 1910, 11. mesečni obrok dne 30. novembra 1910, 12. mesečni obrok dne 31. decembra 1910. — II. Občna pridobnina in pridobnina podjetb, podvrženih javnemu dajanju računov: IV. četrtletni obrok dne 1. oktobra 1910. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka po osebah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer 2. poluletni obrok dne 1. decembra 1910.

Planinska sezona je večinoma minula vsled skrajno slabega vremena. Dne 21. t. m. je zapadel debel sneg po vseh vrhjih Savinjskih Alp precej nizko v dolino. Kljub slabemu vremenu in mnogim veselcam v poletju, je bil obisk planin še precej poveljen, čeprav je nekoliko zaostal za lanskim letom. Številna obiskovalcev v posameznih planinskih kočah še niso znana.

Celjski okraj.

Teharje. Odzdej naprej bo prinašal »Narodni List« večkrat dopise iz teharske občine, katero sedaj v zimskem času čisto obiskujejo naši sotrudniki kot najemniki lova v teharski in sosednih občinah in si naj že zaradi tega naročujejo vsaj za zimski čas teharski Slovenci ta list, ki stane za celega pol leta, od Sv. Mihela pa do Velike Noči, s poštnino vred samo 2 kroni. Zima je dolga, nedelj in praznikov veliko, in vsak si rad prežene dolgčas z branjem časopisov, da izve vsaj nekaj novosti.

Teharje. Kakor strela iz jasnega neba je treščila v četrtek dne 22. t. m. vest o rekurzu proti nepostavnim in neveljavnim občinskim volitvam — v občinsko hišo na Teharjih. S tresočo roko je pisal tajnik potrdilo o sprejetju 13 strani dolgega rekurza, med tem, ko je blagajnik ves preplašen zmetal knjige v železno blagajno nazaj. Zdej pa hajd na vse štiri strane in le vkup — le vkup, uboga gmajna! Gori — gori!! Kje? V občinski pisarni na Teharjih! Kaj? Jezus in Marija — gori, rekurz »bindišarjev« proti občinskim volitvam! Od vseh strani priletijo

občinski razsvetljenci seveda tudi Muktar paša — agitatorji Jurek, Pegenau, Tlaker, Izek, na zadnje prisopiha še bivši župan in ves vspehan Štorovski Peer t. dr. Eden pismoukov (zavoljo drugih neveščih, večinoma analfabetov), začne čitati strašni rekurz. Da ste bili tam: miš bi bili slišali! Ko se branje neha, vpraša eden: ali je pa rekurz tudi pravočasno vložen, drugi: ali to ni hud poper, tretji: joj meni kaj bo pa zdaj? itd. Kar križema začnejo povpraševati, kdo je neki vse te resnične tajnosti njih stranke »Slovenec« (nič več bindišerjem!) razkril in izdal. Vendar ne naši agitatorji sami? Pričeti se mora preiskava, in če bo kdo vprašan, vse tajiti, dasiravno so agitatorji uganjali zares sleparije. Prepahljani lic blelih obrazov so zapustili drug za drugim povešenih glav občinsko pisarno ter premišljevali, kaj se bo neki zgodilo, če slovenska stranka zve tudi še za druge volilne sleparije in če se seveda preiskava na ukaz c. kr. državnega pravdnštva.

Vest o rekurzu razširila se je kakor po telefonu po celi občini. Popoldne se je pa pričel pravi pravcati »dirindaj«. Vse je hitelo na pozorišče, radovedno poizvedeti razloge rekurza. Govorilo se je o različnih goljufijah in najbolj je zanimala trditev, da je mladi »Pavher« volil namesto še živega očeta tudi za svojo mater, katera kot oženjena nekčena žena sme izvrševati volilno pravico le po svojem zakonskem možu ne pa po sinu. Da je to vedel predsednik komisije bivši župan Gorišek, da pa ta ni pustil »Meniha« voliti za svojo ženo in da se vršijo že preiskave proti nekaterim agitatorjem — Jureku, Pavherju in drugim žalostna pa resnična dogodka iz znamenja zadnjega časa.

Šmarje pri Jelšah. Tukaj bodo dne 12. okt. občinske volitve (za trg). Klerikalci bodo baje skusili »naskočiti« tretji razred. Upamo, da bodo Šmarčani, ki so itak že dozdej vedno volili trezne može obeh strank v občinski odbor, pokazali, da kak kaplan Sinko njim ne bo gospodaril.

Zborovanje Ciril-Methodove podružnice v Št. Pavlu. Ob veliki udeležbi domačinov, zlasti vrlih narodnih fantov se je vršil 25. tm. popoldne II. občni zbor Ciril-Methodove podružnice za Št. Pavel in okolico. Po kratkem nagovoru in pozdravu g. nadučitelja J. Vidica, kot načelnika je v daljšem govoru temeljito in poljudno razpravljal g. pot. učit. CMD Ivan Prekoršek o vzrokih narodnostnih bojov, o potrebi narodnoobrambnega dela ter omenjal velik napredek, ki se opaža v organizaciji slovenske šolske družbe. Z velikim zanimanjem so sledili navzoči izvajanjem g. I. Prekorška in glasno pritrdjevali njegovim besedam. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. nadučitelj Fischer, posnemamo, da je ta mlada podružnica štela čez 60 članov, med njimi 5 ustanovnikov ter imela 453 K dohodkov. Pristopila je zopet cela vrsta novih članic in članov, in pri volitvah se je izvolil stari odbor z g. Vidicem na čelu, pritegnilo pa se je še nekaj novih, mladih močij v odbor podružnice. Ob najlepšem soglasju se je torej končalo to naše podružnično zborovanje, kljub temu, da so nekateri obetali zgago. Boljše in lepše je tako, nam je do dela v podružnici št. pavelski, ki ima tako hvaležno polje. Omeniti nam je še velikodušen dar št. pavelskega »Sokola« naši podružnici, izročil je med obč. zborom g. Puncer 50 K gdč. blagajničarki, za kar gre »Sokolu« vsa čast. Želimo le, da bi naša delavna podružnica šla vedno tako čilo naprej do novih uspehov!

Kolesarska dirka. Društvo »Slovenskih kolesarji v Celju« je priredilo 25. tm. ob 3. uri pop. pri jako lepem vremenu tekmovalno dirko v Sv. Peter v Sav. dol. Proga je bila na drž. cesti od Krušičeve gostilne na Lavi do Cenkla in sicer v dolžini 22 km. Prvi zmagovalec g. Horvatič Vladimir je prevozil progo v 49'5." Drugi je bil g. Dergas Ivan in tretje darilo si je prisvojil gosp. Ljudevit Selišek. Darila so se zmagovalcem razdelila po kratkem nagovoru predsednika kolesarskega društva g. Kranjca ob priliki ustanovitve Ciril-Methodove podružnice pri Radeju na Bregu. Vsem, ki so pripomogli k povoljnemu uspehu, kolesarski »Zdravo«! Odbor.

Iz Polzele. — (Nemška šola v — hlevu.) Naš nemškutarski oštarijaš Jelen pri kolodvoru je sila praktičen možakar. Zna si pomagati iz zagate. Naši Nemci so mu prinesli s svojo nepotrebno idejo o nemški šoli lepo v mlin. Šulverajn ima denar, prostor se težko dobi, hajdi, prodajmo jim kako bajto. In prodal jim je hlev in to so popravili in prezidali; sedaj pa naj služi ta nekdanji hlev za šolo. Delo je skoraj že končano in s 1. oktobrom bi se imel početi pouk zgolj v nemščini, brez koje baje človek ne pride v nebesa. S prva jim je še dokaj dobro kazalo. Preslepili so več kmetov in tako naračunali okrog 70 otrok. A pridna protigigacija in pravilna razlaga njih namenov je kmetom odprla oči, da so ostali zvesti svoji dobri slovenski petrazredni šoli. Spoznali so, da se deca v narodni šoli, na podlagi maternega jezika res lahko kaj nauči, medtem ko bi v pomemčevalnici še to pozabili, kar je že znala ter izstopila iz nje in šla v življenje bolj nevedna kot je vstopila. In res, danes vemo, da je 99% staršev pa-

metnih in treznih, le nekaj je še nerazsodnih in za pametno misel doslej še nedostopnih, da so se pustili pregovoriti. Potemtakem bodo imeli le okrog 20 otrok, če ne bodo Braslovčani in drugi sosedi tako nespametni, da bi polnili hlev s svojo nadejno mladežjo. Upamo, da se to ne zgodi ter svarimo v zadnjem času vsakogar, domačina kot soseda, naj tega ne stori, naj svojega najdražjega zaklada ne meče v blato, naj ne pusti, da se lasten otrok potuji, naj ne pusti, da bi privandran Prusi cepili dovzetni deci srd in zaničevanje v mlada srca do vsega, kar je slovensko in slovansko. Ponos, narodna zavest, slovansko — pošteni značaj naj se vzbudi v slehernem, in vsakdo naj tem Prymovim priganjam brez izjeme pokaže duri. — Proč z vsem tem tujim, držimo svoje lastno, ki je pristno naše in bomo veseli, da imamo svojo nepopačeno slovensko šolo, v kateri se lahko na podlagi maternega jezika nauči tudi nemščine! Ne spletaјmo si biča za se, ne dajajmo tujcu orožja v roke, ki bo prejkoslej padlo na nas. Branimo in čuvajmo zvesto to kar imamo in ne nakladajmo si novih, popolnoma nepotrebnih bremen. Šulverajn ni tako neumen, da bi vedno sam vzdrževal šolo, naložil jo bo občini na ramena, a ko bo slonela, ne bo se je več dalo odpraviti! Pazite Polzelani! Če jim dece ne daste, lahko stavijo šole za osličke, ki bodo stale prazne in ne bo se vam treba bati, da pridejo na občinske stroške. Proč od njih, ne dajte jim otrok, to je edino sredstvo, s katerim se zada smrtni udarec nemški šoli na Polzeli! Pozor torej!!

Iz Polzele. Prusaki v Prymovi tovarni z generalom Foigtom na čelu groze škofijskemu ordinarijatu, da izstopijo iz katoliške cerkve, če bodo duhovniki ljudstvu branili pošiljati otroke v nemško šolo, ker zahteva (?) baje »katoliško kmetstvo ljudstvo« nemško šolo. O bedaki, kako ste vendar neumni! Kaj mislite, da ne vemo, kdo ste in kaj ste ter kdo zahteva nemško šolo! Vi ste: 1. vsi protestanti, kar vas je Prusakov in srboritih Nemcev s Prymom vred, torej ne more nikdo izstopiti iz kat. cerkve, ker še notri nikoli ni bil; 2. pa ne zahteva »katoliško ljudstvo« šole, pač pa izhaja ta nepridiprav — misel iz vašega kroga, ki ni katol. in ni ljudski, pač pa protestantovsko tuji - vsenemški! Katoliško ljudstvo se je na protestnem shodu izreklo proti vaši nakani, torej je laž, kar ste pisali na ordinarijat, katerega tem potom opozarjamo na to, da vi niste katoličani in da ljudstvo šole noče. Z lažmi hočete denuncirati na višjih mestih, a zmotili ste se. Ne bo držalo! Ljudstvo, ti pa vedi, s kakimi sredstvi delajo fabriški rajhovci. Niti terorizem nad delavstvom, niti denunciacije nas od vas neodvisnih navzgor vam ne bodo pomagale do šole, ker vam tisto »katoliško ljudstvo«, ki po vaših mislih nemško šolo zahteva — otrok v vaše kremplje ne da!

V Braslovčah priredi v nedeljo 2. oktobra požarna bramba ob 3. uri popoldne pri Plaskanu ljudsko veselico. Čisti dobiček se porabi za nakup društvene zastave. Vabijo se na veselico tudi okoliška bratska društva.

Lov občine Luče v Zgor. Sav. dol. se bode oddal potom javne dražbe dne 30. decembra 1910 ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni na Ljubnem. Izključna cena je 100 kron. Nadalnja pojasnila se dobe pri politični ekspozituri v Mozirju.

Bočna pri Gornjemgradu. Morda vam moja okorna pisava, gospod urednik, ne bode povsem ugajala, vendar si ne morem kaj, da vam ne bi poročal o našem slaviu. Pravim o našem, ker smo se tudi mi vsi radovali tega veselega dogodka. Poročati vam tedaj hočem, kako znamo spoštovati svoje učitelje Bočani. Radi smo imeli ranikega, dobrega gospoda Dediča, a da nič manj ne ljubimo in cenimo sedanjega g. nadučitelja J. Bizjaka, naj vam dokažejo naslednje vrstice. V sredo zvečer, t. j. na predvečer poroke g. nadučitelja Jos. Bizjaka z gospodično učiteljico Fino Kodermanovo so zažigali možje topiče na griču, da je mogočno odmevalo od gorá, vmes pa so visoko v zrak švigale rakete, katere je za to slavlje izdelal domači kovač. Medtem pa so prelepo zapeli naši pevci moški zbor »Eno devo le bom ljubil« in mešani zbor »Ne zveni mi«, katere je vodil s pretno roko g. učitelj B. Zemljič. Ko pa se je presenečeni, srečni par pokazal med pevci in mu je g. B. Zemljič v tem smislu častital, je iz grl mnogobrojnih navzočih vaščanov, zbranih pred šolo, zadonel kreпки »Živela« in »Živijo«. Kakor ta večer, so tudi drugi dan v času poroke krepko odmevali poki topičev po dolini. — Naj tedaj te besede zadostujejo kot dokaz, kako znamo Bočani ceniti svoje učitelje, katere marsikje drugod v svojo in narodno škodo preganjajo. Bočan.

Cesta iz Solčave v Logarsko dolino je baje že osigurana in tudi nadaljna zveza na Koroško. Z gradbo te prepotrebne ceste se bode promet tujcev v Savinjskih Alpah izdatno pospešil. Še večjega pomena bode cesta iz gospodarskega stališča domačinov. Že zdaj gonijo živino, vole in ovce, po ozkih stezah in slabih kolovozih iz gornjegrajskega okraja na svetovno znane sejme v Železno Kaplo in Velikovec na Koroškem. Želeti je le, da naši poslanci v ta namen izposlujejo državno podporo, kajti okrajni zastop gornjegrajski je preveč zadolžen vsled zgradbe in vzdrževanja mnogih cest (skupaj nad 75 km), da bi še zamogel kaj prispevati.

Celje. Tukajšnja socijalno - demokratična organizacija sklicuje za 2. oktober ob 2. uri popoldne shod, na katerem se bo govorilo o naraščajoči draginji.

Strašna ženska. V Trbovljah je polila 68 letnega Andreja Obreza njegova 63letna žena s petrolejem

in potem zažgala. Obreza je dobil strašne opekline; prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. Njegova žena je izvršila zločin iz ljubosumnosti.

Kegljanje na dobitke v »Skalni kleti«, katero so priredile celjske podružnice CMD, se vrši le še dober teden dni in se zaključi v nedeljo, 9. oktobra z malo domačo veselico. Opozarjamo na to keglijavce in keglijavke in primomnimo, da so dobitki prav lepi. Zato se naj vsakdo potruži v korist CMD še parkrat v Skalno klet!

Glas iz občinstva. Mestni ozir. okoliški občini sigurno ni znano, da je most, ki vodi čez Voglajno proti staremu gradu, že tako slab, da je človek, ki gre čez istega, v smrtni nevarnosti. Dosedaj sicer še ni bilo povodnj, a kljub temu manjka že nekaj mesecev del mostu na mestni strani. Morda se čaka, da bodo še stopnjice, ki so izvanredno trdne(!), odpadle? Skrajnji čas bi bil, da se ta malomarnost odpravi ter gleda na to, da bode vsaj ena svetilka (saj več jih na celi poti itak ni) pri mostu v časih gorela! Več prizadetih davkoplačevalcev.

Iz Gaberje pri Celju. Prijatelj, le glej, da ne pozabiš, kar si mi obljubil, namreč, da pojdeva v nedeljo, dne 2. vinotoka na veliko vinsko trgatavo CM podružnice za Gaberje, katera se vrši v Sokolskem domu. Ker bode na tej veselici res neprisiljena domača zabava, glej, da ne bodeš zadržan in agitiraj pridno za obisk!

Petrovške in žalske napredne fante na vse načine obrekuje zadnja »Straža«, oziroma znani bojevit kaplan. Odgovor bo že še prišel, za danes pravimo samo: kar ima kdo v srcu, to nosi tudi na jeziku. Navaden lump je vsak, ki piše in razširja take laži — o lastnih rojakih. Ali mislijo gg. duhovniki, da si bodo s tako umazanimi sredstvi pridobili kaj več prištašev?

Drobne novice iz Hrastnika in Trbovelj. Ponesrečil se je v hrastniškem rudniku redar Jurij Penc. Dobil je težko rano na trebuhu in so ga morali spraviti v bolnišnico. — Rudar Švan si je dal v Trbovljah izplačati predujem in je potem z denarjem izginil. — 19letni rudar Obreza je z nožen zboldel minulo soboto rudarja Kovača tako, da je umrl. — Veteransko društvo v Trbovljah dobi v kratkem svoje strelišče. — Materijalni oskrbnik Fr. Lapornik gre po 40 letnem službovanju v pokoj. Na njegovo mesto pride neki Killian s Polzele — znan nemškutarski agitator.

Iz Gornjegagrade. V nedeljo, 18. t. m. je imela tukajšnja ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda svoj drugi redni občni zbor pri za naše razmere povoljni udeležbi. Podružnica ima 46 članic navzlic temu, da se je iz njenega delokroga izločila Bočna, kjer si v kratkem ustanovijo lastno podružnico. Iz blagajničarkinega poročila posnemamo, da je podružnica poslala glavni družbi letos že nad 300 kron, ter da bo v tem letu še odposlala najmanj 100 kron, kar kaže, da je podružnica v marljivih rokah. G. cand. ing. Franc Fischer je z lepimi besedami vzpodbujal naše narodno ženstvo k vztrajnemu delu za prekoristno družbo ter slikal nevarnosti, ki pretijo naši deci v narodno ogroženih krajih. Žel je za svoja izvajanja obilo priznanja. Vrlim in pridnim članicam naše podružnice pa kličemo: le tako naprej!

Iz Noveštifte pri Gornjemgradu. Odkar nas osrečuje župnik Ferme, kar mrgoli neumnih dopisov iz naše občine v »Slov. Gosp.«. Mož je »velik na duhu«, politika mu je dušna hrana, in v vsako stvar hoče svoj moš vtakniti. Poglejmo si njegovo preteklost, potem bo, mislim, vsak pritrdil, da je on za politika vstvarjen. Ko je bil v Gornjemgradu za kaplana, je pri takratnih deželnozborskih volitvah ostal v volilni sobi, ko je oddal svoj glas. To pa ne vem, ali iz nevednosti ali hudobije. Neki uradnik vpraša g. komisarja, kaj da g. kaplan v volilni sobi dela. Nato mu reče g. komisar, naj se odstrani. Šel je s potrjim srcem in dolgim nosom. Tudi pri Novištifci se je za časa predzadnjih deželnozborskih volitev lepo obnašal. Ker ni bil volilec in je prišel in hotel iti v volilno sobo, ga je takratni volilni komisar g. nadučitelj Kelc poučil, da je nevolilec vstop prepovedan. To ve vsaki hlapec. Kakor se iz tega vidi, je mož precej vsiljiv. Ali pa je tako neveden? Ali pa oboje? Na svojo čast pa tudi ne drži dosti. Letošnjo spomlad ga je nekdo v »Narodnem Listu« imenoval lažnjivca tako dolgo, da prekliča neko obrekovanje. — Do danes še ni preklkal, torej je lažnjivca v žep vtaknil. Mora imeti pač debelo kožo. Pa si menda nista s kaplanom Berkom v sorodu?? G. župnik, pa nič naj ne zamerijo, in dobri si bodimo, ker imamo silno strah pred vami.

Iz Celja se nam poroča: Sprejmite, gospod urednik, četudi malo pozno, pričujoče vrstice. 18. septembra sem šel s svojo družino na sprehod proti Teharjem, ta lepi kraj, okužen od odpadništva. V Štoreh se je vršila ta dan proslava odpadnikov in zaničevalcev materinega jezika. Da je slavnost bolj uspeša, je celo cesto od Celja do Štor okupiral celjski trgovec Zangger s svojim avtomobilom. Že predpoldnem je začel sprehodnike po cesti nadlegovati in je nadaljeval to do večera. Seveda, predno je celjske »nemške« dame zvozil v Štore, je precej dolgo trajalo. Pa da bi vsak hudir že dandanes imel pravico celo ob nedeljah pasantom ogreniti sprehod po cestah — pa res ne vem, če je prav!

Učiteljsko društvo za celjski okraj. Oni tovariši(ce), ki še niso prispevali za obrambni kamen C. in M. družbe, se vljudno prosijo, da blagovolijo svoj prispevek čimprej vpsolati podpisanemu. Ob enem se lahko vpošlje udnina za tekoče leto. Prihodnje zborovanje bo, kakor je bilo določeno, dne 6. nov. t. l. Podavanja, društvene zadeve, vprašanja, sploh

vse, kar kdo želi glede dnevnega reda, naj se blagovoli prijaviti podpisnemu do 22. oktobra t. l. Franc Brinar, t. č. predsednik.

Iz Polzele. V 37. številki »Narodnega Lista« smo poročali o fantovskem pretepu v Braslovčah, oziroma v braslovšk fari, v katerem je Franc Kolenc, p. d. Šantel iz Polzele nevarno ranil nekega fanta s tem da mu je prerezal trebuh. Ker smo v tistem dopisu javili, da sedi Kolenc že v zaporu, danes na njegovo željo **pojasnimo, da še ne sedi v zaporu**, če pa bo, tega pa ne vemo, ker še ni bilo sodnijske obravnave. Radi pretepa samega bo pa sodnijska obravnava že dognala, kako je bilo, ker upamo, da bo o stvari razpravljalo sodišče. Tam se bo potem izkazalo, je li Kolenc storil to v silobranu, ali kako drugače. Ker pa nočemo delati nikomur krivice, popravljamo danes poročilo v št. 37. »N. L.«, da je Franc Kolenc še prost in ne sedi v zaporu.

Šmihel nad Mozirjem šteje jedva 500 duš, a te so tako krepke in čile, da slave letos trije pari zlato poroko. Ti so: Jože in Lucija Vavher (55 let poroč.), Gašpar in Liza Gregorc (54 let) in Blaž in Marija Leskovšek (52 let). Častitamo!

Ponesrečen orožniški stražmojster. V Trbovljah nastavljeni orožniški stražmojster A. Hojs je šel 24. t. m. v svojo novo postajo Jurklošter, kamor so ga prestavili. Da bi lažje prišel na železniško postajo v Trbovljah, se je peljal s »hantom«, katerega mu je dala trboveljska premogokopna družba na razpolaganje. V tem vozičku se je sam vozil. Ko je prevozil skoro polovico svojega pota, je pridrvel za njim drug voziček, napolnjen s peskom, ter zadel s tako silo v voziček, v katerem se je vozil Hojs, da ga je prevrnil. Hojs je padel pod vozičke, ki so ga nekaj metrov s seboj vlekli. Polomil si je rebra ter se tudi na glavi poškodoval. Ondotni zdravnik ga je za silo obvezal, na kar so ga prepeljati v celjsko orožniško bolnišnico.

Prost. gas. društvo v Trbovljah priredi v nedeljo ob 4. uri pop. veliko vinsko trgatev s plesom pri Forteju na Vodah.

Iz Štor. (Nemškutarski pretepači.) V nedeljo so odpeljali orožniki tri nadepolne nemškutarske mladence štorovske, med njimi sina nemškutarskega volilca prvega razreda Bretschka iz Štor. Peljali so jih vklejane po cesti v Celje v hišo, kjer kuhajo ričet. Ta z verigami zvezana družba je morala iz Štor skozi plemenito Teharje ravno ob 11. uri dopoldne, pa ne samo zaradi tega, ker je na nek čuden način hajlala, se »veselila« izida volitev na Teharjih, se navžila »frajpira« in »svežih« klobasic čez mero, ampak tudi za to, ker je ravno tisto noč napadla na Opoki pred Zamudetovo hišo in kovačnico mirnega slovenskega fanta, ki je prišel ravno od vojakov domov ter ga tako premikastila, da se o njegovem okrevanju dvomi. Ranjenca, ki je morda že mrtev, so morali prepeljati v bolnišnico, njegove napadalce pa v jetnišnico.

Dolgoprstni natakarij. Zaprlj so natakarskega pomočnika Ludvika Vuserja iz Ponkve, ker se ga sumi, da je pri Rebeušeku v Celju, kjer je bil v službi, vlomil s pomočjo sekire v kredenčno omaro v gostilni in ukradel plačilnemu natakarku Kaču drobiža za 110 kron. — Zaprlj so nadalje bivšega natakarkarja v Narodnem domu Petroviča, ker se ga sumi, da je našel ali vzel nekemu gospodu denarnico s 340 kronami. Petrovič je izstopil iz službe v Narodni 13. t. m.

Posojilnica in hranilnica v Grižah (r. z. z. n. z.) si je izvolila na občnem zboru v nedeljo dne 25. t. m. sledeče načelstvo: načelnik g. Mihael Pospel, podnačelnik g. Valentin Žgank, člani gg.: Štefan Guzej, Jurij Gorišek, Martin Kuder, Pankrac Dolinar, Franc Zupanc. V nadzorstvo so izvoljeni gg.: Ludovik Černež, Rudolf Wudler in Jurij Pikel. Občni zbor je pokazal, da se zavod krasno razvija in nam jamčijo imena članov načelstva, da bode tudi v bodoče tako. Zadržno zvezo sta zastopala na občnem zboru gg. Kunej in dr. Kalan.

Čebelarstva podružnica za Savinjsko dolino priredi v nedeljo dne 2. oktobra popoldne ob 3. uri čebelarstvo predavanje pri g. Antonu Debeljaku, čebelarju v Arjivasi pri Petrovčah. — Odbor.

Poročil se je dne 28. t. m. v Mozirju g. Luka Terčec, posestnik pri Belih vodah, z gospodč. Franjo Kvedrovo iz Gaberja pri Celju. Bilo srečno.

Iz Št. Jurja ob j. žel. smo v zadnjem hipu dobili poročilo o odhodnici fantov novincev in o občnem zboru čebelarstva podružnice. Oboje priobčimo, ker danes ni več mogoče, v prihodnji številki.

Kmetijsko bralno društvo na Ložnici pri Žalcu vabi na vinsko trgatev, ki se vrši v nedeljo, dne 2. vinotoka 1910 v gostilniških prostorih g. Fran Jošta na Ložnici. Zajedno se poslovimo od fantov, ki odhajajo k vojakom. — Vstopnina za osebo 30 vin. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Svira godba na lok. — Prihiite vsi prijatelji sladkega grozdja, saj se vam bo nudilo dovolj zabave.

Brežiški okraj.

I Kapele. Celo leto nas je obiskovalo vremensko zlo, nazadnje pa nam pošlje še naš župnik svoje nosče. Latina skrajno slaba — in od tega naj še damo proč ter si odtrgamo od ust za župnika bogatino. In ko bi se ti farovski berači še tako nesramno ne obnašali nasproti ljudstvu! G. župnik, ki imate vsega dovolj, ali se vam ne usmilimo ubogi reveži, kmetje-trpini? Ali tako izkazujete vašo ljubezen nasproti nam? Toliko ste menda že nabrali, da bote pokrili stroške politične agitacije? Kani?

Trdovraten samomorilec. 56letni posestnik Fr. Kolar v brežiški okolici je predal letošnjo spomlad svoje posestvo hčeri Antoniji. Pozneje ga je pa zgrižvalo in od tistega časa so imeli v hiši vedno kreg in prepir. Predzad. nedeljo je izročil Kolar dve hranilnični knjižici za 8.600 K svojemu stričniku županu Kolarju in je izjavil pri tem, da se bode ustrelil. Peljal se je v Ljubljano in si je res kupil revolver. Ko se je pa vrnil domu, da bi se ustrelil, ga je njegova žena pri tem zadržala. Drugi dan jutraj pa si je Kolar prerezal z britvijo vrat. Odpeljali so ga bolnišnico — a bode težko ozdravel.

Iz Dobove. Čebelarji, pozor! Paša je deloma že minula, a kar je še je, je prav skromna. Spočetka je sicer kazalo, da bo jeseni polno medu, a varalo nas je, čemur pa nismo niti mi, še manj pa čebele krive. Skoro bi se reklo, da je oni trdosrčnež, ki hoče čebelarjem odvzeti kaj medu. Poleg nestalnega vremena so bile tudi roparice in v notranjosti panjev črvi na delu. Na roparice se je premalo pazilo, črvi pa so z ozirom na nerodnost domačih panjev neovirano glodali. Tem neprimlikam naj bo enkrat konec. Kdor hoče biti čebelar še nadalje, naj se pobriga za umetnejše čebelarjenje. Temu bi skušala ravnokar potrjena čebelarska podružnica za brežiški okraj s sedežem v Dobovi v polni meri ugoditi. Kakor rečeno, so pravila že potrjena, in bomo samo še naprosili čebelarskega učitelja, da nam pride pojasnit in pokazati, kako se čebelarji na umeten način. Vsak naj bo pripravljen, da stavi na gospoda strokovnjaka vprašanja o kaki stvari, ki mu še ni dovolj jasna. Ker je podružnica ustanovljena za cel okraj, potrudijo naj se do nas na dan predavanja tudi kapelski, bizeljski in drugi vneti čebelarji. Dan predavanja bo pravočasno objavljen.

Iz Kozjega. Klerikalni fantje pač ne znajo zaključiti nobene slavnosti, nobene dobre volje ob kozarcih vina kakor s tem, da napravijo »enega mrzlega«. Kjer se bliskajo noži, kjer padajo po hrbitih planke — tam imajo zraven čisto gotovo svoje kremplje »katoliško« vzgojeni fantje. Še ni dolgo, kar se je poročalo o klerikalnem poboju v črnem brlogu, v Koprivnici. In ni še se popolnoma pusušila prelita kri v Koprivnici — že se nam poroča o drugem pretepu v kozjanski fari, pri katerem so enega **do smrti pretepli**. Natančneje poročilo nam je obljubljeno. Res, klerikalec, nož in kol — to drži vkup in tega ni nikakor mogoče razdružiti. Pfuji, Teufel!

Iz Podrede. Vinske gorice letos obetajo slabo trgatev. In tudi drugi poljski pridelki niso letos najbolj ugodni. Kje naj si vzame ubogi kmet denar za davke in druge potrebe? Kake olajšave ali podpore nam ni pričakovati — ker imamo za poslanca dr. Jankoviča in dr. Korošca!

Iz Dobove. Na našem postajališču službuje zelo priljubljeni g. Jeltnikar. Usoda pa je hotela, da se je zameril žel. inženirju, ki je povzročil njegovo premeščenje. G. Jeltnikar se ne zaveda nikake krivde in je dosedaj odmerjeno mu službo točno izrševal. — Sicer se je pritožil na višje mesto, pa kakor se zdi, zastoj, ker vrana vrani ne izključe nikdar oči. Morebiti je dobil inženir majhen nasek, a bo ostalo radi autoritete vse pri starem. Jeltnikar si je ravno vse uredil in ima še na njhvalne razne pridelke, ko trešči v to urejeno gospodarstvo in življenje glas o prestavljenju. Če se bo prestavljenje res izvršilo, bomo dolžni južni železnici mnogo zahvale in se je bomo pogostokrat spominjali v časopisju. Za danes beležimo samo to krivico, drugič pa hočemo govoriti jasneje.

Pišeece. (Kaplanu Božičku v slovo.) Par mesecev še in minilo bi bilo dve leti, kar je prišel g. kaplan Božiček k nam. V tem času je storil precej, kar mora vsak priznati, ali to delovanje ni bilo odkrito, ampak zahrbtno in to lastnost smo takoj spoznali. Ustanovil je res »Izobraževalno društvo«, mladeniško in deklisko zvezo, ali zakaj? Samo, da bi nasprotoval tukajšnjemu bralnemu društvu. Na drugi strani pa ga moramo opravičiti, kajti on je bil stroj, čegar ročaj so sukali drugi slavni pišečki magnatje, ala Srabočan, Gorec etc. in ti gospodje niso vedeli, da s tem vodijo kaplana v pogubo. Hodil je torej kakor prej, ne zmešane se za kako nevarnost, za nje v žerjavico po kostanj. Ali se še spominjate vaših pridig? Menda ni bila ena, v kateri ne bi bila politika glavni predmet; to pa je tudi škodovalo ljudem in iz ust mnogih smo slišali, da ne bodo šli k vaši maši. Hvala bogu, ne bo treba več! Celo vaše delovanje tukaj pri nas označim lahko z dvema besedama: »Politična hujskarija«. Tudi takrat, ko se je odpovala prejšnjemu organistu služba, ste imeli vi in vaša zvesta prijateljica važno besedo. Vzeli ste mu kruh, pahnili ste ga na cesto z nepreskrbljenimi otroki in ženo. Zapustiti je moral grudo rodne zemlje ter oditi za kruhom v drugi kraj med tuje ljudi. Rekli ste celo, da če ne bo šel on, greste vi; sedaj sta pa oba šla. Kako se pa vam sedaj zdi, ko vi odhajate? Ali je prijetno pustiti ljudi in iti k tujim? Vidite, Bog vse kaznuje. Le jočite se, prej so se jokale sirote, ali vi niste imeli z njimi usmiljenja. Ali vas nič vest ne peče ob slovesu iz kraja, kjer ste zasejali toliko sovraštva in nemira? Če ste pa to delali na katoliški podlagi, potem je vaša vest mirna. Pa naj bo, bilo je in naj bo tudi pozabljeno. Želimo vam drugje obilo sreče in zadovoljnosti, kažite se ljudem v ljudnega in prijaznejšega nego ste bili pri nas. Srečen pot!

Slovenjegraški okraj.

Št. Janž na Vinski gori. V št. 38. »Slovenskega Gospodarja« neki dopisun laže, da bi bil župan Anton Vodusek dal lov pod roko v najem. To je grda laž. Lov je oddal celi odbor v najem in sicer za 200 K

na leto ter za uboge še povrh 120 kron. Potem piše, da dobavljamo »Štajerca« in se klanjat hodimo v Celje. To je zopet laž; samo klerikalec se more tako zlagati. Vodusek in tajnik sta naročena na »Narodni List«. Da bi se kdo v Celje klanjat hodil, še v misli nima nihče. Prejšnji župan Marko Kroflič je dal za 80 K Auerju lov pod roko. Ker je občina s tem veliko izgubila, bil je za 23 K od deželnega odbora kaznovan. Pa še veliko črnege spi, kar pride v kratkem vse na beli dan. Dobe tek g. župnik, ki ste se začeli z njimi bratiti in v politiko se mešati. Zangerjevo vino pri Žagerju je boljše, kakor v spovednici sedeti. Lepše je na Verstovškovem shodu. Tlak še ni trden za vas. Za zdaj basta! Prihodnjič več!

Uradne ure pri sodnji v Šoštanju se bodo vršile od 1. oktobra do konca aprila l. 1911. popoldne že od 1. do 5. ure. Vložišče bo odprto od 8. do 11. ure in od 1. do 4. ure popoldan.

Deželnega poslanca dr. Verstovška zasleduje okrajno sodišče v Šoštanju tudi še zaradi drugega prestopka zoper varnost časti. On je namreč vložil na orožniško postajo v Šoštanju ovadbo, v kateri je trdil, da je g. dr. Pirnat v Št. Ilju ob letošnjih državnoborskih dopolnilnih volitvah z denarjem podkupil dva volilca, da bi volila gosp. Kaca. Koncem ovadbe je dr. Verstovšek grozeče pristavil, da se bode o izidu kazenske preiskave že pravočasno informiral pri drž. pravdnistvu. Poizvedbe so seveda dognale, da je stvar popolnoma izmišljena. Sedaj toži g. dr. Pirnat posl. Verstovška. Temu imuniteta ne bode nič pomagala, ker državni zbor še ni sklican, deželni zbor bode pa imel dosti prilike, ga izročiti.

Mežnar in kuharica. Posestnik Fr. Kotnik v Sjelah pri Slovenjgradcu je kot načelnik tamkajšnjega cerkvenega konkur. odbora napravil na mežnarjevo naznanilo ovadbo, da je ukradel nekdo iz cerkvene pušice 18--20 kron denarja; tudi župniku je zmanjkalo več posode in živeža. Okrajna sodnija v Slovenjgradcu je na to začela preiskavo in skazalo se je, da je vse te tatvine izvršil mežnar sam. Imel je ljubavno razmerje s kuharico, katera mu je pri tatvini pomagala. Čeden parček so zaprli. Prideta pred okrajno sodnijo v Celju.

Mariborski okraj.

Slovensko gledališče v Mariboru otvori letošnjo igralno sezono 2. oktobra t. l. z burko štiridejanko »Rezervistova svatba«. Slovenci, podpirajte z obilim obiskom ta, za nas Slovence tako pomembni zavod! Podpirajte ga, zakaj slovensko gledališče v Mariboru mora propevati in procvitati! Začetek predstave je točno ob pol 8. zvečer.

Maribor. »Rezervistova svatba«, ta burka v štirih dejanjih, ki se uprizori v mariborskem gledališču dne 2. oktobra t. l., je tako šaljiva, da mora zadovoljiti občinstvo. Naj zategadelj nikdo ne zamudi te predstave in naj pride vsak 2. okt. k letošnji prvi slovenski predstavi. Naj se dvorana, posvečena Taliji, napolni do zadnjega kotička. Začetek predstave je točno ob pol 8. zvečer.

Iz Maribora. Družba sv. Cirila in Metoda vzdržuje v Mariboru 4 slovenske razrede v samostanu šolskih sester, otroški vrtec in še za učiteljske prispeva 2000 K na leto. Koliko hvaležnost izkazujejo šolske sestre napram Slovincem za to, da jim polni mo blagajne za lastno šolo, kaže dejstvo. Šolske potreščine in sploh vse so nakupovale pri samih nemških trgovcih ne glede na to, ali so ti »liberalnega« mišljenja ali celo naklonjeni protestantizmu. S tem so pokazale odločno, da so one najprej Nemke, potem še le katoliške nune — šolske sestre. Ne samo to, da niso kupile ničesar pri naših slovenskih trgovcih, one so se celo ognile tiskarne sv. Cirila v Mariboru in šle k Platzerju. Kdo je Platzer, to mi mariborski Slovenci vemo prav dobro in upamo, da je slovenski javnosti dobro poznan kot vsenemški nacionalec. Katol. šolske sestre so se izognile katoliške tiskarne za to, ker je slovenska in šle k Platzerju, človeku, kateri je odpustil svojega pomočnika samo za to, ker je zahajal v Narodni dom in kot diletant nastopal na gledališkem odru. To je dejstvo, ki pač jasno dovolj osvetljuje nemško klico pri nas in težavno stališče Slovencev. Nam ne gre za to, da bi delali reklamo za Cirilovo tiskarno, a gre se nam za to, da šolske sestre, katere sprejemajo tisočake slovenskega denarja, ne samo od naše šolske družbe, ampak tudi od posameznikov, da iste podpirajo slovenske ljudi, da gredo vsaj v Cirilovo tiskarno. Slovenski denar naj ostane med Slovenci! (K tej notici pa primonimo, da se tudi Cirilova tiskarna ne ozira mnogo na Slovence; kajti kako bi drugače dajala kruha Brožetom in drugim Nemcem? Op. ured.)

Izlet v Podovo. Ob najlepšem vremenu se je vršil v nedeljo, dne 25. sept. izlet mariborskih Slovencev v Podovo. Udeležilo se ga je lepo število gospodov in dam. Najbolj pa nas je veselilo, da se je zbralo v Podovi toliko domačinov, mož, fantov in deklet, ki so se nam pridružili in pripomogli, da smo se vsi skupaj prav po domače zabavali. Gostilna gospe Sparovčeve je bila natlačena do zadnjega kotička. Dasiiravno je bil zlet popolnoma nepolitičen, vzbudil je vendar kar na mah veliko narodno navdušenje. Marsikdo je čutil potrebo, da da duška svojemu notranjemu čutu: nastopali so govorniki po vrsti. Posebno g. dr. Pivko si je razumel pridobiti srca domačinov, katerim je s prepričevalnimi besed-

dami dal marsikateri lepi nauk o šolski družbi, o narodnih in gospodarskih zadevah. G. V. Weixl se je dotikal v daljšem govoru trgovskih in obrtniških razmer. Kratko, v Podoví smo se imeli izvrstno, kar ostane v dragem spominu nam, pa gotovo tudi Podovčanom. —gl—

Iz Maribora. (Nemške gostilne in Slovenci.) — Preteklega tedna sedi večja kmetska družba v tukajšnji gostilni »Stadt Wien«. Govorili so slovenski. Ko so se začeli malo živahneje pogovarjati, namigne gostilničarka natakariči, in na mah stoji le-ta pri naših gostih in jih opozori, da naj govorijo bolj tiho. Samo ob sebi se razume, da so kmetje takoj plačali in odšli v gostilno gospe Medenove »pri pošti«, kjer so bili spodobno sprejeti, in se nihče ni spodtikal nad slovensko govorico. Plačali so s tisočakom, kar je spravilo gospo imenovanega hotela in natakaričo v veliko zadrego in ste prosili, da so se kmetje poslužili potem manjšega denarja. Kakor nam dopisnik poroča, ni bila to nikakor družba kakih kričačev, temveč uglednih in premožnih kmetov iz Slov. gor., ki imajo primeroma več olike in izobrazbe, kakor marsikateri nemški obiskovalec hotela Stadt Wien. Dotičniki so bili v hotelu celo osebno znani in imeli tam shranjene vozove. Pregrešili so se edino le s tem, ker so govorili slovenski. V Mariboru, kjer se sedaj slovenski življenjski tako ugodno razvija občutimo tembolj potrebo, da bi se pridobila kaka slovenska gostilna, kjer bi lahko shranjevali kmetje iz okolice svoje vozove. Škoda, da se ni vztrajnejše mislilo na to že takrat, ko se je stavil Narodni dom. —gl—

Hočke novice. V Bohovi je umrl 71letni posestnik Stermšek. — Pri razvarjanskem križu je padel hlapec Götzovega pivovarja tako nesrečno pod kolesa, da so mu zdrobila prsi. Nesrečnež je takoj umrl. — V nedeljo zvečer je povozil tržaški poštni vlak na hočkem kolodvoru 28letnega železniškega čuvaja Antona Straška. V svoji zamišljenosti je čuvaj ravno pred vlakom stopil na tir. Stroj ga je takoj zgrabil in popolnoma zdrobil. Mlada Straškova žena je možu pravkar prinesla večerjo in videla ta strašni prizor. Malo je manjkalo, da ni zblaznela.

Iz Maribora. (Odprto pismo ravnateljstvu Južne železnice.) Nečuvno in surovo obnašanje gotovih uradnikov Južne železnice napram slovenskim pasirjem je toliko, da nam da resno misliti, ali se nahajamo v enakopravni Avstriji ali kje v Turčiji. Dan na dan se slišijo pritožbe o surovosti nemških uradnikov, ki postopajo z nami Slovenci, kakor bi mi ne imeli prav nobenih pravic, kakor bi mi ne plačevali nobenih davkov. — En tak slučaj se je dogodil zopet 18. t. m. v Vuzenici. Nek gospod je zahteval v svojem maternem jeziku (in to menda vendar sme, saj mora plačati, kaj?) dva vozna listka do Maribora. Asistent se opraviči, da ne zna slovenski in pokliče drugega uslužbenega uradnika. Ni dovolj, da dotični neodrešenec ni hotel dati voznega listka, ampak se je še obnašal skrajno surovo in žaljivo. Na zahtevo, da mu da pritožno knjigo, je pač razumel, kaj hoče potnik, in se je jezno obregnil, da pritožne knjige nima in da se ne bo za 14 dni učil »windisch«. Nato ga je prijel za ramo in ga kratkoma vrgel iz pisarne in zaloputnil vrata. Dotični gospod torej ni dobil voznega listka in je moral plačati kazen. — Tako se ravna na slovenski zemlji s slovenskimi potniki. In kaj pravi nato ravnateljstvo Južne železnice?! Ali bo konečno ugodilo slovenskim zahtevam in odstranilo te skandale? Ali še bo dalje tiralo slovenske uradnike v proganstvo v nemške kraje in nam vsiljevalo nemške nestrpnosti in suroveže, nam, kateri moramo plačevati istotako davke, kakor vsak avstrijski državljani? Mi zahtevamo, da se enkrat slišijo naše zahteve, in zahtevamo, da se jim tudi ugodí. Samo plačevati smo se že naveličali, in to naj vzame ravnateljstvo Južne železnice resno na znanje.

Umrí je v Mariboru ravnatelj dež. preskuševalnice Edmund Schmid. Bil je eden izmed najstarejših mariborskih nacjonalcev in zagrizen naš narodni nasprotnik.

Na Tezni pod Mariborom je bila, kakor se nam poroča, dne 17. sept. otvorjena nova nemška ljudska šola.

Dijaška kuhinja v Mariboru. Občni zbor dijaške kuhinje v Mariboru je bil 19. septembra. Društvo je dobilo v preteklem poslovnem letu 4492, izdalo pa 4557 K 81 v. Za ta denar so dobili ubogi dijaki 16002 obeda, to je povprečno 63 obedov na dan. Novi odborniki so: predsednik dr. J. Mlakar, podpredsednik dr. Fr. Rosina, tajnik dr. A. Medved, blagajnik Iv. Ev. Kociper, odborniki H. Schreiner, dr. R. Pipuš in Iv. Vreže. Letos je posebno mnogo revnih dijakov, saj sta v prvem razredu gimnazije kar dva slovenska odelka. Prijatelji učeče se mladine naj zato podpirajo društvo z denarnimi prispevki, dobro došli pa so tudi kmetski pridelki. Hudo je gledati naše malčke, kako jim glad gleda iz lic in iz oči. Kako naj se uči uspešno tak deček, ako dobivajo možgani in rastoče truplo premalo hrane. Mladini na pomoč?

Ruška kočá se za to leto zatvori v nedeljo, 2. oktobra. Isti dan se priredi v slovo tudi majhna planska veselica.

Od Sv. Lenarta v Slov. Gor. se nam piše sledeče: Poslanec g. Roškar že sanja o konkordatni šoli. Sedaj že rad govori svojim poslušalcem o tem, da pride v kratkem času šola zopet v neomejeno oblast klerikom in da se že bliža pogin napredni slovenski stranki. On že vidi starega, izključenega, osi-

velega šolmaštra, ko se vklanja farovski kuharici, ko je zavít v dolg, od fajmoštra zavržen in njemu podarjen plašč, ko dregeče od mraza, korakajoč po zimi zjutraj ob rani uri proti cerkvi, da tamkaj potegne zvon ter zazvoni k jutranji molitvi, potem pa se poda v zakristijo, kjer opravi vse potrebno za cerkvena opravila. Ta poslanec pravi tudi, da baje slovenski klerikalni poslanci ne prenehajo preje obstruirati, dokler se ji sedanja šola ne izroči v njihove roke. Dež. šolski svet za Sp. Štajer imajo že sestavljen. Predsedoval mu bode gosp. dr. Verstovšek, namestoval ga bode g. dr. Benkovič, cerkev bode zastopal dr. Korošec, slov. šole bode zastopal orjak Roškar (!), nemške pa Pišek, ker imata oba tako vročo krv in močno žilave roke, da bosta mahoma potlačila in zmečkala napredne slovenske in liberalne nemške učitelje. Za druge potrebne ude pa še imajo slov. klerikalni poslanci itak dovolj materijala v svoji sredini. No, dež. šolski svet je torej že konstituiran, vsi bodo po svoji zmožnosti na svojem mestu. Slava jim! Samo nekaj se sliši, da zasleduje neka c. kr. sodnija g. dr. Verstovška, no, to pa nič ne de, za potrebni čas pa ga lahko nadomestuje kak kaplan politik; pri tej izberbi pa ne pridejo v nobeno zadrego, glede sposobnosti so si vsi precej enaki. Res lepo pravico dobi poslanec v obliki imunitete, pa samo nekateri ne razumejo njenega visokega pomena. N. pr. g. Roškar, kakor slišimo, deli po krčmah zaušnice, za katere ponuja 10 K tistemu, ki se predrne oporekati njegovemu krščanskemu (!) prepričanju. Pa četudi on poravná ta postavni prestopok z denarjem, vendar čim ne dela časti tako »krščanskemu možu«. Res, za zlo se mora vzeti slepemu slov. ljudstvu, da se da na tak način terorizirati od svojega poslanca, kajti hlapec ostane hlapec, četudi nosi poslaniško suknjo. Takšnji slučaji naj bi se naznanili sodniji, ona ga mora poklicati na odgovor. Mi smo pač tega mnenja, da se bržčas inteligentni poslanci sramujejo takšnih kolegov, pa za slovenskega klerikalnega poslanca je vsakdo sposoben, če le obljudi pokorščino klerikalnim gospodom.

Železniška nezgoda na Pragerskem. V nedeljo zvečer se je zapeljal rezervni stroj v nek tovorni vlak. Štirje vozovi so pri tem skočili s tira in se deloma poškodovali. Ranjen ni bil nikdo. Nezgoda se je zgodila najbrže vsled napačno premaknjenih tračnic.

Ptujski okraj.

Iz Ormoža. Posestnik Franc Marin je tako pretepel svojo ženo, da je vsled hudih notranjih poškodb umrla v ormoški bolnišnici. Nečloveškega moža so zaprli. Vzrok: alkohol.

Šolsko vodstvo pri Svetinjah izreka c. kr. poštarju, trgovcu in veleposestniku Lovru Petovarju v Ivanjkovcih najiskrenejšo zahvalo za to, da je šoli za vse leto podaril potrebno črnilo. L. Šijanec, nadučitelj.

Iz Št. Janža na Dravskem polju nam pišejo: Mešetar Jakob Dobnik v Zlatolčju je kupil na Hrvškem nekega vola, katerega pa ni mogel prodati na sejmu v Ptuj. Gnal ga je domu, kjer je vol zbolel. Zaklali so ga in ker Dobnik ni mogel ali ni hotel prodati mesa v Ptuj, ga je razprodal doma. Zbolelo pa je vsled zavživanja tega mesa 5 oseb, od katerih je že ena umrla. Izkazalo se je namreč, da je imel vol vranični prisad; bolezní seveda domači ogledovalec mesa ni mogel spoznati. Ko je vsled ovadbe došel v Zlatolčje uradni živinozdravnik, da bi meso ogledal in eventuelno odstranil, se je izkazalo, da so prebivalci že celega vola snedli.

Iz Št. Vida pod Ptujem. (Po občinskih volitvah.) Dne 19. septembra je napadel zvečer Schoschtaritschev sin Avgust narodnega trgovca Tombaha pri Sv. Vidu in ga težko poškodoval. Tako delajo renegatje politiko!

Štuhecevi pristaši. »Sloga poroča, da je poslal znani kaplan Štuhec od Sv. Miklavža na shodu pri Veliki Nedelji tako »učene« ljudi v boj, ki niso niti vedeli, kaj je obstrukcija, in strukcija in konstrukcija. Govorili so za njega in »narodno« kmečko zvezo tudi ljudje, ki pošiljajo otroke v ormoško šulferanjsko šolo!

Iz Središča. Narodna nezavednost ljudstva poganja na mnogih krajih čudne cvetke. V svoji zaslepljenosti kupuje n. pr. mesto kilo sladkorja pri našem, rajši 90—96 dek za kilo pri drugem; s tem sebe opehari, vrhutega pa podpira človeka, ki je našemu ljudstvu iz dna duše sovražen. Sicer je veren podpornik celo narodnega društva, a to zgolj iz vzrokov, izvirajočih iz nam znanih nagibov. »Samo za denar teče moja kri«, to je njih geslo. Jeden pomočnik pa se je dal krstiti, pa ne morda v cerkvi ali doma, pa tudi ne sam rad; krstili so ga možje, ki so ga zasačili, ko se mu je hotelo po brhlem slovenskem dekletu. Ako jo ne bi odkuril hitrih krač, ki jih je tudi kazal ob priliki kolesarske dirke, sprejel bi bil še dare sv. birme, ki jih po božji in škofovi milosti dobivamo mi pri cerkvi, on pa bi jih sprejel od posvetnih rok v navadni vaški mlaki. Krščansko deklet je vendar hvalevredno blago v njih očeh! Sicer se pa skoraj ni čuditi slepemu ravnanju našega vernega ljudstva, saj ono v svoji verski gorečnosti posnema samo svoje boljše. Temu dejstvu se ni treba čuditi. Čas bi bil, da bi vsaj ti dali dober zgled našemu deloma žal nevednemu, nepoučenemu narodu s tem, da bi v resnici podpirali svoj rod, svoje ljudi, saj jih imamo. Narodnost, ki se ne kaže povsod, kjer je sploh možno, se obsoja in s tem se obsoja tudi nje nositelji. Ali je vsemu narodu dobro znani 20. september tako hitro izginil iz njih spomina?

Vse pride ob svojem času prav! »Sloga« poroča o nezaupnici, katero so izrekli štajercijanci na Orni-govo komando na shodu v Ptuj posl. Ozmeču in Mešku. List dostavlja: »Lepo to od Orniga res ni bilo, saj ga je še lansko leto Ozmeč javno na shodu pohvalil. Pa nevaležnost je plačilo sveta!«

Iz Žetal. Dne 22. septembra je bil Juri Straus, mali posestnik v Dobrini, občini žetalske župnije, pri ckr. okrajni sodniji v Rogatcu obsojen na 7 dni zapora, poostrenega z enim postom, ker je na dan opravičbe šol. zamud svoje hčere gosp. nadučitelja na časti žalil in je pozneje v pritožbi zoper šol. kazen na dež. šol. svet pisal neresnične trditve.

Iz Žetal. Smrtna kosa. Dne 24. sept smo izročili materi zemlji truplo Matija Krivca posestnika v Čermožišah. Rajni je bil v 53. letu svoje starosti ter zapušča sedem nepreskrbljenih otrok. Bil je vzorni mož in jako dober gospodar ter skrben oče svojim otrokom. Kot taki poštenjak je imel veliko spoštovanja pri ljudeh. Bodi mu zemljica lahka! — Dne 23. septembra je umrl Alex Peterffy, tukajšnji kramar, rodom Oger, po mišljenju štajercijanec. Ljudje bodo menda imeli sedaj mir pred njim, za časa svojega življenja ga nikomur ni privoščil.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomerska moška podružnica sv. Cirila in Metoda vabi najljudneje na slavnost, ki se vrši v nedeljo 2. oktobra v dvorani g. T. Kukovca točno ob 7. uri zv. Vspored: 1. Petje. 2. Govor potovalnega učitelja g. Prekoršeka. 3. Gledališka igra »Uskok«. 4. Prosta zaaava s srečolovom. — Vstopnina: I. sedeži 1 K; II. sedeži 80 vin; III. sedeži 60 vin; stojišča 20 vin.

V Ljutomeru je nakupovala te dni posebna vojaška komisija plemenske kobile. Od 29 kobil, ki so se pripeljale za nakup, je bilo 9 odpuščenih zaradi nezadostne starosti, 7 pa jih je komisija kupila in je bila s krasnimi živalmi izvanredno zadovoljna.

Javna zahvala. V marcu t. l. mi je popolnoma pogorelo celo moje gospodarsko poslopje. Pri tem mi je požar uničil tudi večjo svoto denarja. Po prizadevanju državnega poslanca in dvor. svetnika g. dr. Miroslava Ploja mi je avstro-ogerska banka na Dunaju poškodovano svoto popolnoma izplačala. Za ves trud in dobrohotnost izrekam tem potom g. drž. poslancu najudanejšo zahvalo. Franc Štuhec, posestnik v Berkovcih, Sv. Jurij ob Ščavnici.

Konjiški okraj.

Požigalec. Neki Janez Gošnik je zažgal ponoči pri posestniku Tajmkerju v konjiški okolici. Ogenj so domači še pravočasno opazili in ga z veliko težavo pogasili. Sum je letel kmalu na Gošnika; izkazalo se je, da je porabil razburjenje vsled požara za to, da je pri hiši ukradel 200 K. Požigalca in tatu so zaprli.

Gospodarski paberki.

Državna delavnica za košarstvo pri Sv. Barbari v Halozaah.

Med raznimi šolami za rokodelce je na Dunaju tudi »C. kr. učni in poskuševalni zavod za košarstvo«. Ta sprejema po 20 pietarskih pomočnikov — tudi dekleta — na deset mesecev, da popolnijo svoje praktično in teoretično znanje. Učijo se radi tega tudi računanja, risanja in spisja. Tokrat je na zavodu 5 Nemcev, 3 Nemke, 5 Čehov, 1 Čehinja, 3 Italjani, 1 Slovenec in 1 Hrvat. Na ta učni zavod pa pokličejo vsako leto še nekaj mojstrov in strokovnih učiteljev na eden mesec. Ti poslušajo navadno samo teoretični pouk in sicer vsako leto iz drugega predmeta. Ta inštruktivni tečaj je pohajalo letos 8 Čehov, 3 Nemci, 1 Hrvat, 1 Italjan in 1 Slovenec (vodja drž. učne delavnice za košarstvo pri Sv. Lenartu v Halozah, nadučitelj Ogorelec). Učil je prof. Rosch moderno risanje. Ministerstvo za javna dela, ki te tečaje prireja in daje služateljem podpore, hoče s tem doseči povzdigo domačega košarstva in preprečiti, da v bodoče ne bi več romali milijoni za razno pletivo v inozemstvo, namreč, da se bodejo najrazličnejše v to rokodelstvo spadajoče potrebščine doma izdelovale. Košarstvo je pa tudi v resnici jedno izmed najlepših rokodelstev. Priporočljivo je za slovenski Štajer tudi iz sledečih vzrokov: 1. Košarju se ni treba bati konkurence, ker še nadeleč naokoli ni nobenega košarskega mojstra. 2. Ker se samo na Štajerskem toliko pletenin porabi, da bi imelo tudi tisoč pletarjev vedno dovolj dela. 3. Ker je to rokodelstvo kakor vstvarjeno, da postane v doglednem času domača industrija med nami, ko nam manjka v zimskem času primerne zaslužke. Dečki ali deklice, ki se bodo pletarstva izučile, ne bodo z doma odhajale, marveč bodo doma ostajale. Po leti bodo pomagali v kmetijstvu, po zimi si pa bodo služili kruh s košarstvom. Učence — dečke in deklice — ki so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo, sprejema »Državna učna delavnica za košarstvo pri Sv. Barbari v Halozah«. S 1. septembrom se je tukaj pričelo šolsko leto. Vstopilo je takoj 18 učencev. Povrh sta še zaposlena jeden pomočnik in 1 delovodja. Oba sta absolventa tega zavoda in delovodja Franc Kosirnik iz Studenic pri Poljčanah, je bil že

tudi 4 mesece v začetkoma navedenem zavodu. — Učni tečaj traja najmanj 2 leti. Ko je dotičnik že najmanj 2 leti izvrševal svoje rokodelstvo kot pomočnik, sme na lastno roko začeti. Izdelki te delavnice so že daleč naokoli priljubljeni in se priporočajo v nakup cenjenim obrtnikom in zasebnikom. Ta državna delavnica je jedina na Štajerskem, vzlic temu je razven države malokdo podpira. Lani smo prosili vse okr. zastope, da bi dovolili štipendije za učenice iz dotičnega okraja. Izmed vseh slovenskih okr. zastopov še dosedaj niti eden ni odgovoril. Obrachamo se še tem potom na razne denarne zavode in omenjamo, da v vseh drugih avstr. deželah prispevajo deželni in okr. odbori, občine in denarni zavodi več ali manj za vzdrževanje tamošnjih košarskih šol. — A. Ogorelec.

V varstvo rastlin v septembru. Strnišče naj se takoj, ko so se pridelki spravili z njive, preorje, da se uniči gljivice, ki bi se slučajno nahajale na njem. Ko se izkopava krompir, naj se ves gnil krompir takoj sežge. Pazi naj se kolikor mogoče na to, da se krompir pri izkopavanju ne rani. Krompirjevca ali natje naj se takoj spravi z njive, zlasti če je napadeno od peronospor. Da se plevel preveč ne zaplodi, naj se vsaj požanje, da ne napravi semena. — Kakor je treba paziti pri spravljaju krompirja, tako naj se pazi tudi pri obiranju raznega sadja, da se veje pri otrešanju sadja ne ranijo in da se nagnito sadje skrbno loči od zdravega. Če se je drevo ranilo, naj se rane z nožem pogladijo in s cepilnim voskom ali pa s katranom zamažejo. Na debela naj se privežejo papirnati kolobarji in namažejo s kakim lepilom, da se polove gosenice, ki lažijo z drevja na zemljo. Poprej naj se pa stara, razpokana lubad, mah in lišaji o vlažnem vremenu z debela in vej ostržejo; kaj se je ostrgalo, naj se sežge. Sadje, ki pade na tla, naj se pobere in sežge, pokrmi ali pa podela v mošt. Ko se sadje obira, naj se pogleda, ali niso na drevju krog mladik kakšni prstani ali jajčeca prstaničarja in gosenčice zlatoritke, katere se začnejo sedaj zapredati. Zatira naj se gosenice agrasovega pedica in čebulnega molja. — Lešniki, ki leže po tleh, naj se poberejo in uničijo. Preiščejo naj se tudi grozdi, ali niso morda prejeti od kiseljka in če so, naj se črvi pokončajo. Pobirajo naj se strmoglavčeve gosenice po krompirjevem natju. Uničujejo naj se mravljišča in osišča. Pazi naj se na žitnega molja. Kjer je bila letos pšenična ogorčica, heska mušica in žitna grizlica, naj se ozimine kolikor mogoče pozno posejejo. Pravočasno naj se sporoči o vsakem rastlinskem škodljivcu c. kr. poskuševališču za varstvo rastlin na Dunaju 2/1, Trunnerstrasse 1., katero določi škodljivca in pove za sredstvo zoper istega brezplačno. (Po Prim. gosp.)

Kdor hoče pridelati zgodnje šparglje in ima stare, ki jih misli razdelati, porabi lahko one stare sadike za pridelovanje zgodnjih špargljev. V to svrhu naj se pripravijo gnojne gredice po navadnem načinu v novembru, to je napolnijo naj se z gnojem, kateri naj se močno pohodi in pokrije nato za dlan na visoko z zemljo. Na to mesto naj se položi sajenica tik druge in zasuje z zemljo 15 do 20 cm na visoko. Nato naj se pokrijejo gredice z okni, ako so ravno pri rokah, drugače in še boljše je, če se pokrijejo gredice z deskami in dene navrh čvrst hlevski gnoj. Vsak drugi ali tretji dan naj se gredica odkrije in šparglji porežejo, ki so poglani iz tal. Ko nastopi mraz, naj se odrezani šparglji, ker so zelo občutljivi, takoj spravijo v košaro in obdajo s kakim mehkim materialom.

Staro rž rabi za setev le tedaj, ko res ne moreš dobiti nove v bližini, kajti, če tako rž poseješ, seme po nepotrebnem zavržeš. Rž ostane namreč le malo časa kaljiva in že v drugem letu starosti izkali le malo zrn. Pšenica pa ohrani kaljivost dalje časa, in če je seme popolnoma zrelo in pravilno hranjeno, rabiš jo lahko za setev, če je dve ali celo tri in štiri leta stara. Seveda dobiš iz semena tolikanj šibkejše rastline, čim starejša je. Iz takega zrnja zraste šibka slama, a zrnja je razmeroma več.

Slovensko čebelarstvo društvo za Sp. Štajersko razstavi letos v proslavo 80. rojstnega dne Njih Velikanstva presv. cesarja tudi v Gradcu med in vosek. Isto se udeleži v nedeljo 2. oktobra ob 9. uri predpoldne zбора štaj. čebelarjev v deželni hiši. Po odborovem sklepu se vrši ta udeležitev korporativno ter prosim naše člane in tudi druge čebelarje, da se vozijo z vlakom, ki odhaja iz Zidanega mosta ob dveh zjutraj; je ob 3. uri v Celju, ob 4. uri 13 min. na Pragerskem, ob 4. uri 48 min. v Mariboru in ob 7. uri v Gradcu. V Gradcu prevzameta vodstvo podpisani predsednik in potovalni učitelj gosp. Jurančič. Predpoldne smo pri zboru, popoldne si ogledamo razstavo in zvečer se vračamo. Slovenski čebelarji, skrbite, da bomo častno zastopani.

Cvetke iz vojaškega življenja pri pešpolku 47.

1. Neko jutro ob 4. uri — bilo je v okolici Komna na Primorskem — kriči »bataljonsadjutant« pešpolka 47, nadporočnik N., nad nekim vojakom: »Sie Schweinkerl, du Hundseeler«. Res prava olika častnikov! Taki in enaki priimki so se slišali dan za dnem!

2. Ko se je marširalo na dan 12 ur brez odmora — pomislimo Kras in na hrbtu teža — je nekaj vojakov zbolelo na nogah. Preveliki čevlji so ranili noge. Poleg surovega zasmehovanja od strani vojaške-

ga zdravnika so morali vojaki dalje. 16. t. m. ie šel nek tak vojak bos na eni nogi iz mariborske vojašnice.

3. Vojaški zdravnik reče nekoč bolnemu vojaku: »Wenn man noch stehen kann, ist man gesund, wenn man krank ist, so stirbt man«. Bolnika je nagnal.

4. Kako se bojijo častniki časopisov, kjer zagleda resnica beli dan, spričuje dejstvo, da se je vojakom zabičevalo, naj nikdo ne kritikuje po časopisih. Zoper nepostavnosti od strani predpostavljenih se sme vojak pritožiti. V koliko te pritožbe zatiranemu pomagajo, ve vsak, ki je bil vojak. Vedno bo »nižji« občutno kaznovan, in naj bo njegova pritožba še tako opravičena.

Zaplenjeno!

Še nekaj! Druga skupina rezervistov se je poklicala za 13 dni k orožnim vajam — začetek 1. septembra ob 8. uri zjutraj. Večina se nas je morala pripeljati v Maribor že 31. avgusta. Odpustili pa so nas iz Maribora šele 16. septembra. Tako je trajala cela orožna vaja 18 dni, mesto 13 dni. Domov smo namreč prišli komaj 17. sept. Podporo za družino pa smo dobili samo za 13 dni. Tudi dobrota! — **Rezervist z zadnjo orožno vajo.**

Zadnji dopisi.

Štajerski deželni zbor.

Ob sklepu lista je prišlo iz Gradca poročilo, da pri pogajanjih med nemškimi in slovenskimi poslanci ni prišlo do sporazuma, oz. da so se pogajanja razbila. Dež. zbor bo odgođen.

Iz raznih slovanskih krajev.

V Kočevju se je osnoval pripravljalni odbor za ustanovitev in zgradnjo »Slovenskega Doma«, ki bi naj postal ognjišče slovenske zavednosti na Kočevskem.

Velik požar v Bell krajini je v ponedeljek 26. tm. nastal v Radovičih in uničil mnogo gospodarskih poslopij. Škoda je velika.

Nesreča pri stavbi v Celoveu. — Pristavbi nove celovške obrtne šole se je včeraj pripetila nesreča. Z odra sta padla dva delavca in sicer Simon Hafner in Giovanni Gonano. Oba sta se ubila. Graški »Arbeiterwille« trdi, da je krivda nesreče v naravnost nepostavni štedljivosti stavbenika.

Nov polk na Goriškem. Ljubljanski brambovski polk št. 27 pride na Goriško. Preosnuje se polk 1. marca 1911. V Ljubljani pa se ustanovi nov brambovski polk. Iz Ljubljane pride v Gorico še konjenica.

Trgatev v tržaški okolici. V spodnji okolici tržaški obeta letos prav šibka letina, ker je mnogo toča pobila. A kar je ostalo, gre močno pod zlo. Tudi živali letos baje močno jedo. Zato se ljudem mudi s trgatvijo, ker si mislijo: raje malo, nego nič. Splošna trgatev se prične menda že ta teden.

Kranjski deželni zbor se snide dne 5. okt. Toda prva seja bo namenjena izključno samo cesarjevi osemdesetletnici. Po tej seji nastopi večdnevna pavza in šele potem se začne redno delovanje deželnega zbora. Med prvimi stvarni, ki jih hoče klerikalna stranka kar mogoče hitro spraviti pod streho, je novi mestni statut Ljubljanski. Klerikalcem je namreč silno veliko na tem, da bi nove volitve vodil vladni komisar.

Konec logaške afere. Na priziv državnega pravdnika je višje deželno sodišče v Gradcu Francu Hladniku zvišalo pri porotnem sodišču v Ljubljani prisojeno mu kazen in sicer od 7 mesecev na 15 mesecev težke ječe. Prisojeno mu kazen bo Hladnik odslužil v kaznilnici v Gradiški.

Na šolah Ciril - Metodove družbe v Trstu je vpisanih v tekočem šolskem letu 1465 otrok, na stotine pa jih je moralo iti v laške in nemške, ker na družbinah ni bilo več prostora. Pa za vso to množino šolskih otrok si morajo Slovenci sami vzdrževati šole. Če kaj, potem to jasno kaže, v kako pravični državi živimo!

Vinska letina na Hrvaškem je, kakor povsod drugod, jako slaba. Vinogradniki, ki so lani pridelali 300 do 400 hl vina, bodo letos pridelali komaj 50 do 100 hl. Mošt bo letos po 40 do 42 K hl, ko je lani stal 16 do 18 K. Dunajski in budimpeški veliki trgovci so bili o pravem času opozorjeni in so že pred meseci pokupili v hrv. Zagorju 80.000 hl vina.

Na šest mesecev ječe je bil v Trstu obsojen 20-letni Anton Jakopič iz Kranja, ker se je nespodobno obnašal proti dvema deklicama.

Obsojeni obrekovalci v duhovniški obleki. — V Dražgošah je služboval učitelj Štupica, zaveden naprednjak. Zaradi tega ga je pa tamošnji župnik A. Pfajfar spravil v disciplinarno preiskavo. Štupica pa je nato tožil župnika zaradi denuncijantstva. Pravda se je vlekla precej časa, v četrtek pa je bila sklepna obravnava pred c. kr. okr. sod. v Škofji Loki. Izid je ta-le: Župnik je obsojen na 50 K globe; vrhutega plača jako visoko narasle tožbene stroške; dva advokata obilo priči itd. Fantiča, ki sta, zapeljana od župnika, krivo pričevala zoper svojega učitelja, sta dobila vsak po 24 ur zapora.

Razne novosti.

Napad na preiskovalnega sodnika. V Moravski Ostravi je preiskovalni sodnik zasliševal v preiskovalni sobi nekega kaznjence. Nakrat je kaznjenec planil k stolu in ga z vso silo vrgel proti preiskovalnemu sodniku. K sreči ga ni zadel. Takoj po tej ponesrečeni ataki pa je kaznjenec postal tako divji, da so ga komaj mogli ukrotiti.

Krošnjar — dedič milijonov. Krošnjar Jožef Neuman v Pragi je podedoval s tremi drugimi sorodniki vred po njujorskem pivovarstvu Lonsdalu 36 milijonov dolarjev.

Velik požar. V Novem Sadu je zgorel velikanski paromlin, takozvani Zofijin mlin. Škoda znaša 1 milijon kron.

Pohoten starec. 83-letni tkalec Riedel iz Langenbiolana pri Berlinu je na 6 šolskih deklicah zagrešil nenravni zločin. Obsojen je na 2 leti zapora in na 5 let izgube časti.

Zvišanje cen limu. Z Dunaja poročajo: Avstrijski kartel tovarn za izdelovanje lima je zvišal ceno limu za 2 kroni pri kilogramu. Pri tej naredbi se sklicuje na vladajoče pomanjkanje mesa, vsled česar so se tudi cene kostem zvišale.

Vinska trgatev v Italiji. Vinska trgatev v Italiji, v severnem in južnem delu, bo to leto precej slaba. Ugodnejše so razmere samo v nekaterih delih Sicilije in Apulije. Strokovni krogi računajo pridelek vina v Italiji okroglo na 27 milijonov hektolitrov napram 41 milijonov v letu 1909, a 52 milijonov v letu 1908. Dokler bo še kaj zaloge starega vina, ne bo letošnja slaba letina vplivala na položaj tržišča; v poznejšem času bo pa prišlo skoraj gotovo do večjega preobrata. Tržna cena že zdaj pokazuje težnjo po zvišanju.

Slovit madžarski razbojnik mrtev. Več mesecev je trajalo zasledovanje in iskanje slaboznanega madžarskega razbojnika Vitalisa. Predno pa so ga orožniki ujeli, se je sam ustrelil s svojo puško.

Posledice alkohola na Ogerskem. Službeni list objavlja, da je minoli mesec prišlo 65 oseb pod kuratelo zaradi slaboumnosti. V 60 slučajih izmed vseh se je konstatiralo, da je bila slaboumnost posledica alkohola.



Pisalni stroj z vidno pisavo:
L. C. SMITH & BROS

ima: tečaj na kroglah pri vozu, tečaj na kroglah pri izseku, tečaj na kroglah pri tipkinem dvigalu. 266 — 30

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo pri nakupu velike zahteve. Ako se mudite v Celju, ne zamudite prilike si ogledati ta najpopolnejši pisalni stroj.

Zahtevajte brezplačno razkazovanje stroja! — Zahtevajte prospekt!

10 letno funkcijsko jamstvo!

Predno si nabavite kak pisalni stroj, zahtevajte prospekt, brezplačno in brezobvezno razkazovanje stroja pri

Zvezni trgovini

V Celju.

Brzjav se bode najbrž že prihodnje leto izpe-
ljal iz Ljubnega v Luče in Solčavo, iz Gornjegra-
da pa v Bočno in Šmartno. Kakor se sliši, so vse pri-
zadete občine razen Ljubnega obljubile potrebno
število drog, druge stroške pa prevzame okrajni
zastop gornjegrajski. Zares skrajni čas je že, da se
ta prepotrebna zveza v korist domačinov in turistov
enkrat doseže.

Kolera v Gradcu? 27. t. m. se je govorilo v Grad-
cu, da je v neki vojašnici zbolel neki vojak na kole-
ri. Graški listi zatrjujejo, da poročilo ni resnično.
Graški Nemci se tudi silno boje, da bi jim kolera ne
zmešala odiranja radovednih tujcev pri jesenskem
sejmu prihodnji teden.

»Südmark« je uredila v Gradcu posebno posre-
dovalnico za prodajo sadja. Slovensko združništvo
pa se doslej še ni resno lotilo te važne zadeve.

Novo sredstvo proti koleri. V Budimpešti je
iznašel bivši sanitetni deželni nadzornik dr. Ohla
način, kako se da znižati 50 odstotkov smrtnih
slučajev pri koleri na 10 odstotkov. Dr. Ohla je
že odšel v Mohač, ki je vir kolere na Ogrskem.

Gospodarski razvoj Poljakov na Pruskem.
Ugoden je razvoj Poljakov na Pruskem v gospo-
darskem oziru. Pred kratkim je izšlo poročilo
»Zwiazku spolek zarobkowych« za leto 1909; v
tej zvezi je bilo združenih v tem letu 248 društev,
za enajst več nego v prejšnjem letu, s 114.732
člani. Zadrugnih deležev je imela zveza za 21
milijonov mark, vkladov 177 milijonov mark, vsega
vloženega denarja je 222 milijonov mark. V zvezi
niso bila šleska društva, ki tvorijo lastno zvezo.

Listnica uredništva.

Hrastnik, Griže: Vse preosebno in žaljivo.
Trditi nekaj je lahko, in stori to marsikdo v naj-
boljšem prepričanju, a potem pred sodnijo doka-
zati stvar je nekoliko težje. Saj veste, kako priče
odpovejo. Kaj drugega! Zdravo!

Kaj je vse mogoče

napraviti iz Pekatet, razvidi vsakdo, kdor si naroči
kuharsko knjigo, ki jo vdobi brezplačno pri
Prvi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici.

Loterijske številke.

Trst, 24. septembra 1910: 23, 50, 8, 3, 76.
Linc, „ „ „ 30, 82, 50, 33, 51.

Jšče se posojilo

Nekdo, kateri ima dolg 600 K takoj za
plačati, česar pa sedaj vsega naenkrat ni zmožen
plačati, prosi vljudno, kdo bi bil toli prijazen
in si upal brez dvoma to vsoto posoditi, katero
bi v mesečnih obrokih, najmanj a 20 K z 6 %
obrestmi vse pošteno in popolnoma izplačal.
Taisti stori s tem veliko uslugo; posojilo je
na varnem, ker ima prosilec posojila stalne
dohodke. Kdor bi bil pripravljen to dobroto
storiti, naj se oglasi pri upravnistvu »Narod-
nega Lista«, kjer se izve naslov prosilca
za posojilo. 235 2-1

Trgovci!

Ne pustim potovati ker preveč stane, pač pa
prodajam po ceni ker ne pustim potovati. —
Obrnite se torej pisмено ali osebno in zahte-
vajte vzorčne pošiljke **narodna vele-
trgovska hiša**

R. STERMECKI v Celju.

Učenec

močan, kateri ima posebno veselje do mizarskega
rokodelstva se sprejme takoj pri **Martin Stojanu**,
mizarskemu mojstru na Teharjih, pošta Štore.
231 2-1

Pozor! Trgovci Pozor!

Hiša, stara 34 let, v koji je vedno trgovina poprej
tudi gostilna, obstoječa iz 5-sob, prodajalne, 2
kuhinj, 2 podstrešnih sob, 1 skladišča, 3 kleti
itd. Zraven sta dva velika vrta, sadonosnik, vsa-
jenih 20 trt, med njimi rizling burgundec, sipa,
izabela. Drvarnica, hlev za svinje in studenec z
dobro pitno vodo. Ker je vse blizu dobro obiska-
nih toplic, tik farne cerkve, poleg glavne ceste
se posebno g. trgovcem priporoča. Proda se radi
preselitve pod ugodnimi pogoji. Kje in cena se
izve v upravnistvu tega lista. 523 3-1

Stojte! Ste že slišali?

Nova odločno slovenska trgovina v Ormoži

Ivan Veselič & A. Blagovič
se otvori dne 1. okt. tl.

Velika zaloga rezanega, drobnega in špecerijskega
blaga, kakor tudi vse vrste železnine. Cene nizke,
samo sveže, novo blago. Nakupovanje zrnja, fižola,
jajc, masla, suhih gob in vseh drugih deželnih
pridelkov. 227 3-2

L. 1911

Ne odlagajte z naročili.

na reklamne koledarje za l. 1911, ker so pozneje navadno
vse najlepše številke razprodane. — Zahtevajte vzorce
v Zvezni trgovini v Celju, katere Vam pošljemo franko
proti franko vrnitvi.

L. 1911

IV. Jax & sin, Ljubljana

336 52-18

Dunajska cesta šte. 17

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.
Pisalni stroji „Adler“.
Vozna kolesa.
Ceniki zastonj in franko.



297 — 27

Šubičeva slika

Franceta Prešerna
ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v **Zvezni trgovini**
v **Celju**. Velika zaloga najrazličnejših svetih in moder-
nih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki
na zahtevo franko.

Poštno hran. račun št. 54.366.

— Telefon št. 48. —

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno vlaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
***** glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih *****

Učenec

iz dobre hiše in z dobro šolsko naobrazbo se takoj sprejme v manufakturni trgovini
R. Stermecki v Celju.

Gramofon za 3 K



na mesec dobi lahko vsakdo s 6 ploščami in 200 iglami vred za 36 K; gramofon je izvrsten, torej nobena igrača; jamstvo 2 leti. Ravno kar so izšle **nove** velike slovenske plošče, komad po 3 K; istotam se dobijo nove plošče od 2 K do 6 K ter najboljše igle 1000 po 1'80, 2 in 3 K, kakor tudi vsi večji gramofoni po jako znižanih cenah; stari gramofoni in drugi godbeni automati se zamenjajo za nove gramofone. Za 4 stare plošče damo eno novo. — Prosimo zahtevajte cenike.

Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor.



Najboljši češki nakupni vir.



Ceno posteljno perje:
1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K. boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinjši prasi puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka. z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 18 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 70 cm široke K 18—, 14.70, 17.80 in 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4.50, 5.30, 6.70; podpernica iz močnega rižastega gradna. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 456 50-8

S. Benisch, Deschenitz, šte. 773, Šumava, Češko

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberskega in modnega blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-8



Zvezna tiskarna

izvršnje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: zavitke, račune, vabila, lepake, letake itd.



Rafael Salmič



trgovina z urami in zlatino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina
v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
===== **prevzame vsakovrstna** =====

stavbena zlasti tesarska dela.

61 50-35